

Antagning till högre utbildning höstterminen 2021

Statistik i samband med första urvalet

Antagning till högre utbildning höstterminen 2021

Statistik i samband med första urvalet

Torbjörn Lindquist

Universitets- och högskolerådet 2021

Avdelningen för Analys, främjande och tillträdesfrågor

Diarienummer 1.1.1-01677-2020

För mer information om myndigheten och våra publikationer, se www.uhr.se.

Innehåll

Sammanfattning	4
Rapportens upplägg.....	5
Antal sökande till hösten 2021	6
Sökande per lärosäte.....	11
Sökande till sex grupper av yrkesutbildningar	15
Sökande till lärar- och förskolläraryrkesutbildningar hösten 2021.....	19
Sökande till grundläraryrkesutbildningar	25
Sökande till ämnesläraryrkesutbildningar	30
Sökande per urvalsgrupp	35
Utbildningsutbudet hösten 2021	42
Kurser och program.....	42
Kurser och program per lärosäte	44
Kurser och program per sex grupper av yrkesutbildningar.....	46
Bilaga 1: Begrepp.....	48
Bilaga 2: Beskrivning av de data som analyserats	51

Sammanfattning

Den kraftigt ökade efterfrågan på högskoleutbildning under 2020 och våren 2021, främst som följd av pandemin, har planat ut inför hösten 2021. Antalet sökande har ökat, men ökningen är liten jämförd med ökningarna det senaste året. Antalet sökande ökade med 0,2 procent jämfört med hösten 2020. Totalt sett var det 452 800 personer som sökte en eller flera utbildningar vid första urvalet i den nationella antagningsomgången ht 2021, att jämföra med 451 700 personer ht 2020. Det var också 1,3 procent fler behöriga sökande ht 2021 än ht 2020, 408 900 personer jämfört med 403 700.

Antalet antagna var något högre ht 2021 än ht 2020, 309 000 jämfört med 307 000, vilket är en ökning med 0,7 procent. Trots fler antagna var det en lägre andel av de behöriga sökande som fick ett erbjudande om en utbildningsplats ht 2021 (75,6 procent) än ht 2020 (76 procent). Det är ett tecken på att konkurrensen totalt sett är något större ht 2021 än ht 2020.

När det gäller sökande uppdelat på ålder framgår att sökande 19 år eller yngre är fler ht 2021 än ht 2020 (upp 5,4 procent). Även antalet sökande 20–24 år ökade något, med 0,7 procent medan gruppen sökande 25 år eller äldre minskade med 1,7 procent. Den hittillsvarande kraftiga ökningen av sökande och antagna under pandemin har avtagit inför hösten 2021.

Det är en blandad utveckling för antalet behöriga sökande till större yrkesutbildningar. Det är uppgångar ht 2021 på 4,7 procent till högskoleingenjörsutbildningar, 9,3 procent till sjuksköterskeutbildningar och 7,1 procent till socionomutbildningar i jämförelse med ht 2020. Det är minskningar av antalet behöriga sökande på 0,1 procent till civilingenjörsutbildningar, 2,0 procent till läkarutbildningar och 1,9 procent till lärarutbildningar.

När det gäller lärarutbildningar har antalet antagna minskat till samtliga kategorier av lärarutbildningar utom till kategorin civilingenjör och lärare samt kategorin övrigt. Sammantaget till samtliga lärarutbildningar har antalet antagna minskat 3,5 procent.

Det har skett vissa förändringar av antalet behöriga sökande i urvalsgrupperna. De är färre i urvalsgruppen BI (ned 1 procent), men fler i BII (upp 10 procent) och framför allt fler i HP (upp 18 procent). Att antalet behöriga sökande i HP ökat ht 2021 beror framför allt på att regeringen hösten 2020 förlängde giltighetstiden för provresultatet från 5 till 8 år, vilket främst gynnat sökande som är 25 år eller äldre.

Antalet utbildningar att söka har ökat med 3,7 procent från 18 982 ht 2020 till 19 690 ht 2021. Kurserna har ökat mest (upp 4,1 procent) medan programmen ökat med 1,9 procent. Fördelningen av utbildningsutbudet är oförändrat från ht 2020; kurserna utgör 84 procent och programmen 16 procent av utbudet.

Rapportens upplägg

I 2021 års regleringsbrev för Universitets- och högskolerådet (UHR) är det angivet att myndigheten ska lämna en redovisning till Utbildningsdepartementet om utfallet av sökande till högre utbildning i den nationella antagningsomgången höstterminen 2021 (ht 2021). Rapporten beskriver ansökningsläget i samband med första urvalet till ht 2021, jämfört med till höstterminen 2020 (ht 2020).

Rapporten redovisar statistik om individer och utbildningar. Statistiken om individer beskriver antagningen utifrån de sökande; hur många som anmält sig till program respektive kurser, hur många som är behöriga till de utbildningar de anmält sig till, hur många som antagits och hur många som reservplacerats. Statistiken om utbildningar beskriver antagningen utifrån de utbildningsalternativ som finns att söka: hur många av utbildningsalternativen som har behöriga sökande och hur många utbildningsalternativ som det råder konkurrens till.

Några program som leder till yrkesexamina redovisas mera i detalj och ansökningsläget när det gäller lärar- och förskollärarytbildningen redovisas särskilt detaljerat.

Utfallet för de olika urvalsgrupperna för betyg och högskoleprovet presenteras också. Såväl antalet behöriga sökande, antagna och reservplacerade i respektive urvalsgrupp, som antalet sökande, antagna och reservplacerade till några program som leder till yrkesexamina redovisas.

I de presenterade resultaten av antagningsomgångarna ht 2020 och ht 2021 ingår inte inställda utbildningar, det vill säga utbildningar som ställts in mellan att antagningsomgången öppnade och fram till första urvalet. Sena anmälningar är inkluderade, det vill säga anmälningar som inkommit efter midnatt sista anmälningdagen.

I bilaga 1 definieras de begrepp som används i redovisningen av antagningsstatistik i denna rapport. En särskild beskrivning av den statistik som analyserats i rapporten och av hur den tagits ut ur antagningssystemet finns i bilaga 2.

Antal sökande till hösten 2021

Totalt sett var det 452 800 personer som sökte en eller flera utbildningar vid första urvalet i den nationella antagningsomgången ht 2021, att jämföra med 451 700 personer ht 2020. Det motsvarar en liten ökning på 0,2 procent.

Antalet behöriga sökande ht 2021 var 408 856 personer och 403 722 personer ht 2020, vilket motsvarar en ökning med 1,3 procent. Andelen behöriga sökande av totala antalet sökande har därmed ökat, från 89,4 procent ht 2020 till 90,3 procent ht 2021. Antalet obehöriga sökande var 43 919 ht 2021 och 47 974 ht 2020, vilket motsvarar en minskning med 8,5 procent.

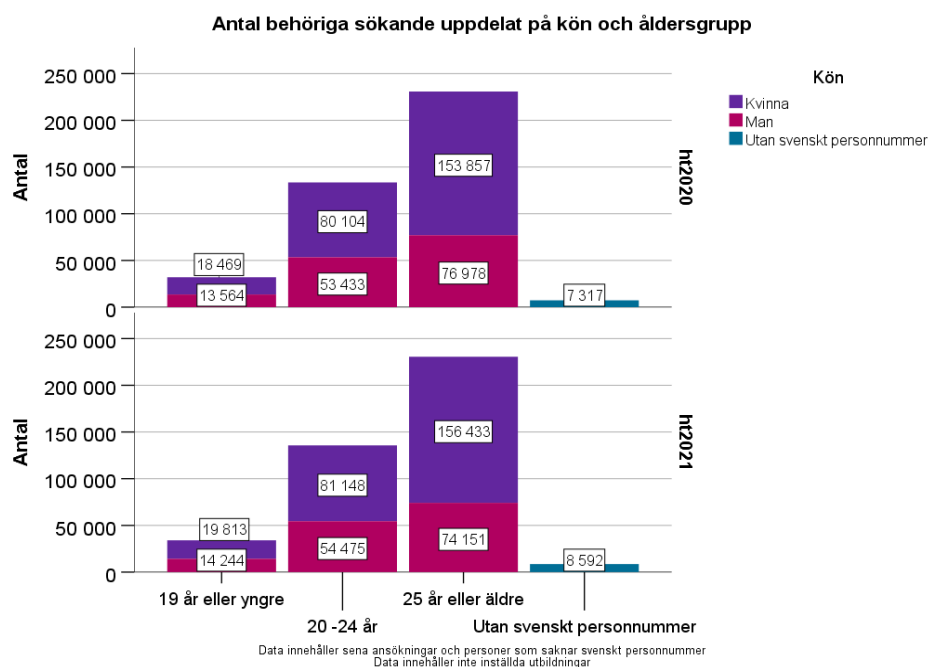
Antalet antagna var högre ht 2021 än ht 2020, 308 985 jämfört med 306 953, vilket är en ökning med 0,7 procent. Antalet antagna till sitt förstahandsval ht 2021 var 183 791 personer och ht 2020 180 306, vilket motsvarar en ökning med 1,9 procent.

Antalet reservplacerade har ökat, från 227 966 vid första urvalet ht 2020 till 232 065 vid första urvalet ht 2021, vilket är en ökning med 1,8 procent. Antalet behöriga personer som inte antogs till något av sina sökta utbildningsalternativ utan enbart är reservplacerade, ökade från 96 769 personer vid första urvalet ht 2020 till 99 867 personer ht 2021, vilket är en ökning med 3,2 procent.

Sammanfattningsvis har 75,6 procent av alla behöriga sökande erbjudits en utbildningsplats ht 2021 jämfört med 76 procent ht 2020, vilket tyder på att konkurrensen är större nu, trots att något fler har antagits.

Antalet sökande kvinnor har ökat med 2 procent medan antalet sökande män minskat med 0,8 procent. Könsfördelningen har därmed förskjutits något ytterligare mot kvinnor mellan ht 2020 och ht 2021, från 62,5 till 63 procent kvinnor och från 36 till 35 procent män medan de utan svenskt personnummer var 2 procent vid båda tillfällena (figur 1).

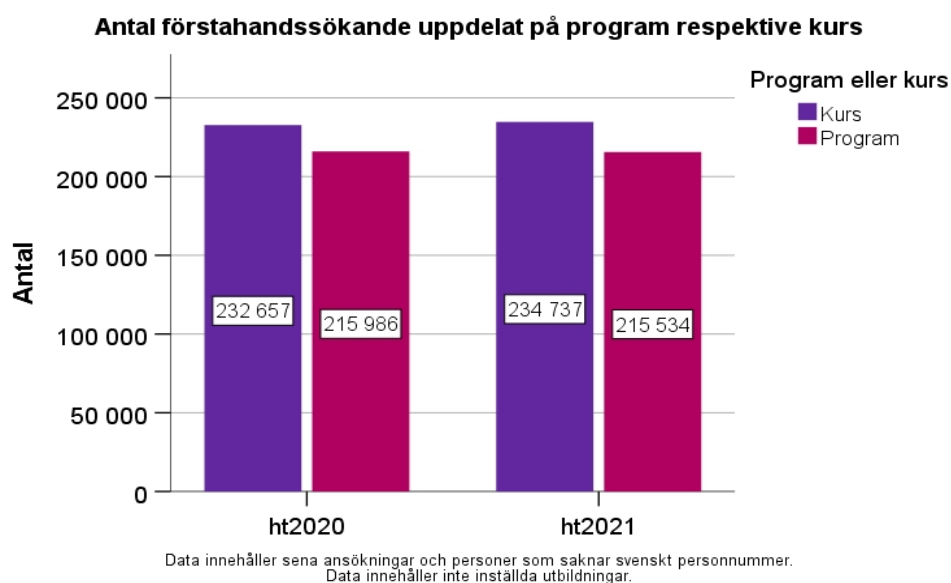
Figur 1.

När det gäller sökande uppdelat på ålder framgår att sökande 19 år eller yngre är fler ht 2021 än ht 2020 (upp 5,4 procent). Även antalet sökande 20–24 år ökade något, med 0,7 procent medan gruppen sökande 25 år eller äldre minskade med 1,7 procent. Den hittillsvarande kraftiga ökningen av sökande och antagna under pandemin förefaller ha avtagit inför hösten 2021.

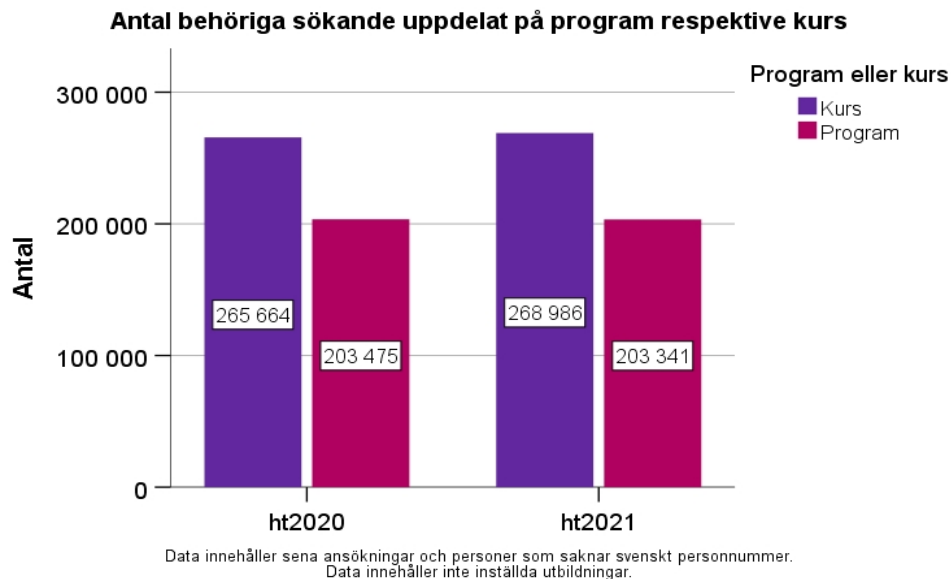
Antalet förstahandssökande till kurser har ökat med 0,9 procent medan antalet förstahandssökande till program minskat med 0,2 procent. Trots det är fördelningen av förstahandssökande till kurser respektive till program densamma ht 2021 som ht 2020, 52 procent till kurser respektive 48 procent till program (figur 2).

Figur 2.

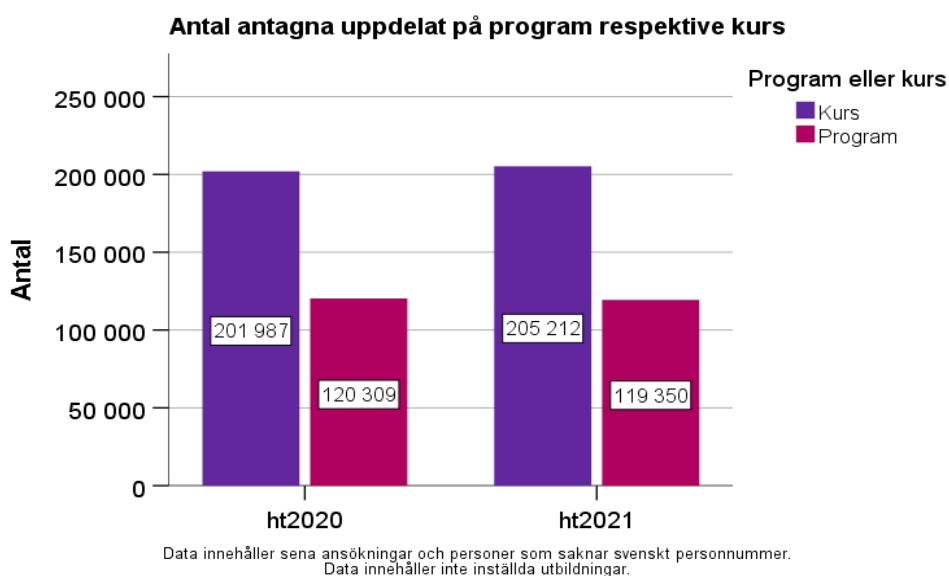
Antalet behöriga sökande till kurser ökade med 1,3 procent, men minskade med 0,1 procent till program ht 2021 jämfört med ht 2020. Fördelningen är trots det densamma mellan kurser och program ht 2021 som ht 2020, 57 procent till kurser respektive 43 procent program (figur 3).

Figur 3.

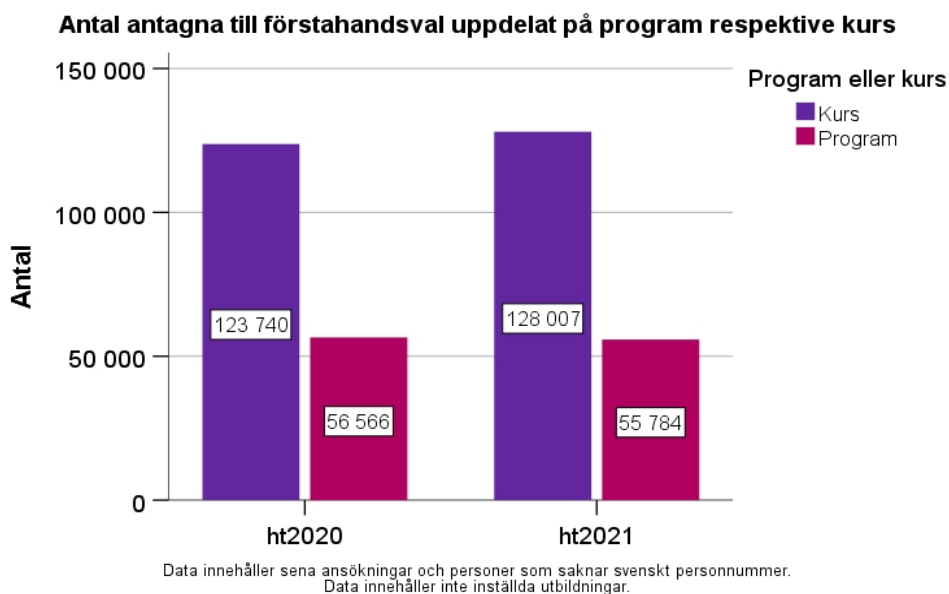
Även antalet antagna har ökat till kurser, upp 1,6 procent, men minskat till program, ner 0,8 procent, mellan ht 2020 och ht 2021 (figur 4).

Figur 4.

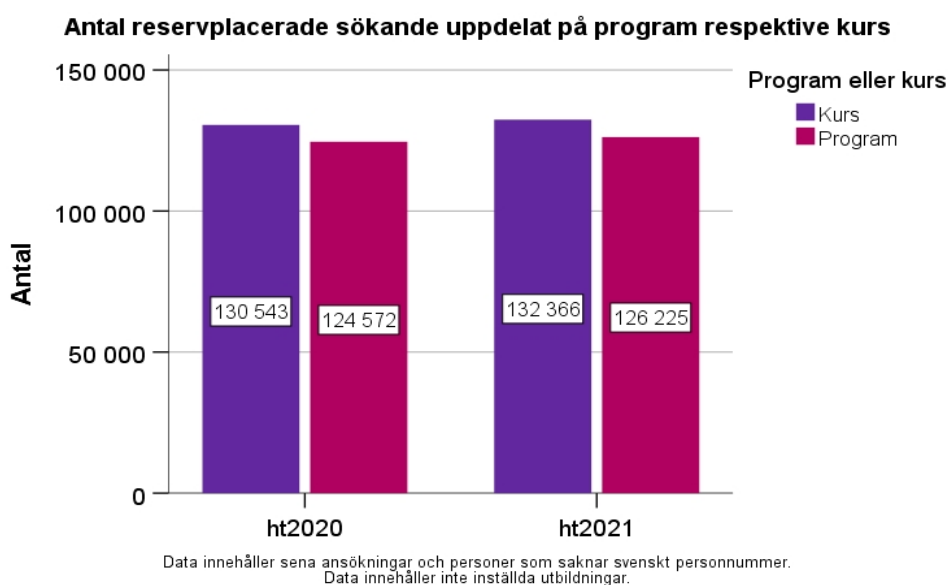
Antalet sökande som antogs till sitt förstahandsval har relativt sett ökat mer än totala antalet antagna, vilket innebär att en högre andel av de sökande antogs till sitt förstahandsval ht 2021 än ht 2020, 56,6 procent jämfört med 55,9 procent. Det indikerar att konkurrensen till förstahandsvalen var något mindre ht 2021 än ht 2020 (figur 5).

Figur 5.

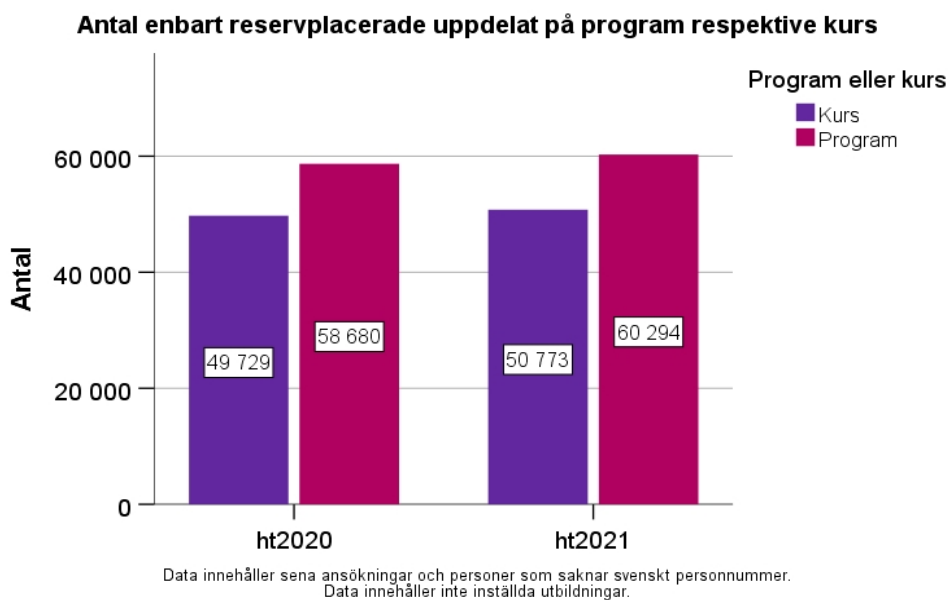
Det var fler som var reservplacerade ht 2021 än ht 2020. Antalet reservplacerade ökade med drygt 1 procent på både kurser och program (figur 6).

Figur 6.

Antalet enbart reservplacerade ökade också till både kurser och program ht 2021, jämfört med ht 2020, med 2,1 respektive 2,8 procent (figur 7). Samtidigt som fler antogs var det alltså fler som var reservplacerade, vilket ger en splittrad bild av balansen mellan efterfrågan och utbudet av utbildningar.

Figur 7.

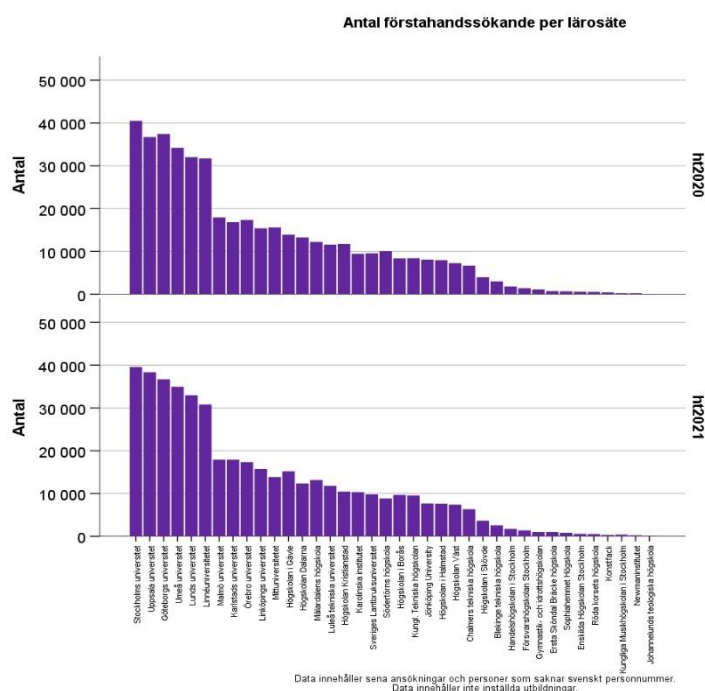
Sökande per lärosäte

Stockholms universitet hade flest förstahandssökande vid första urvalet till ht 2021. Därefter följer Uppsala universitet, Göteborgs universitet, Umeå universitet, Lunds universitet och Linnéuniversitetet. Till dessa sex lärosäten söker knappt hälften av alla förstahandssökande (figur 8).

Ungefär hälften av lärosätena har fler förstahandssökande till ht 2021 än till ht 2020, medan hälften av dem har färre förstahandssökande. Den största absoluta minskningen står Mittuniversitetet för och den största absoluta ökningen har Uppsala universitet.

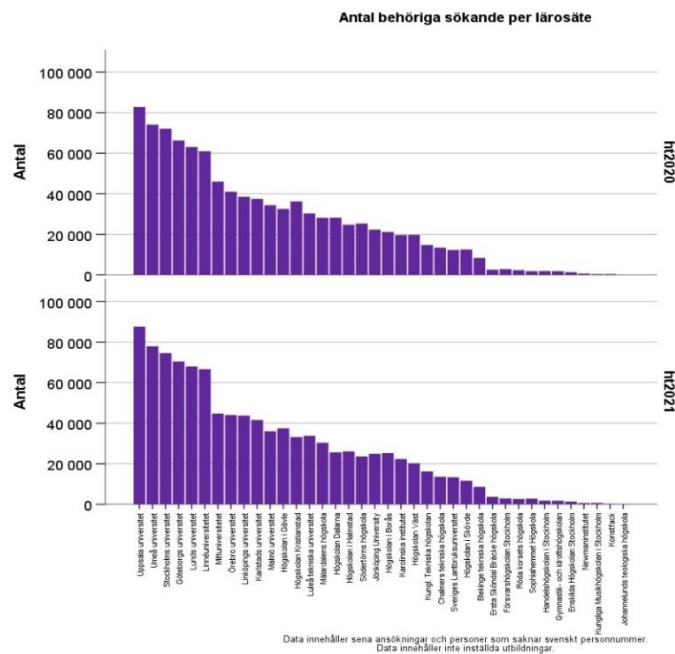
Det varierande söktrycket beror delvis på om lärosätena prioriterar kurser eller program i sitt utbildningsutbud och om de har många sökande inom program.

Figur 8.

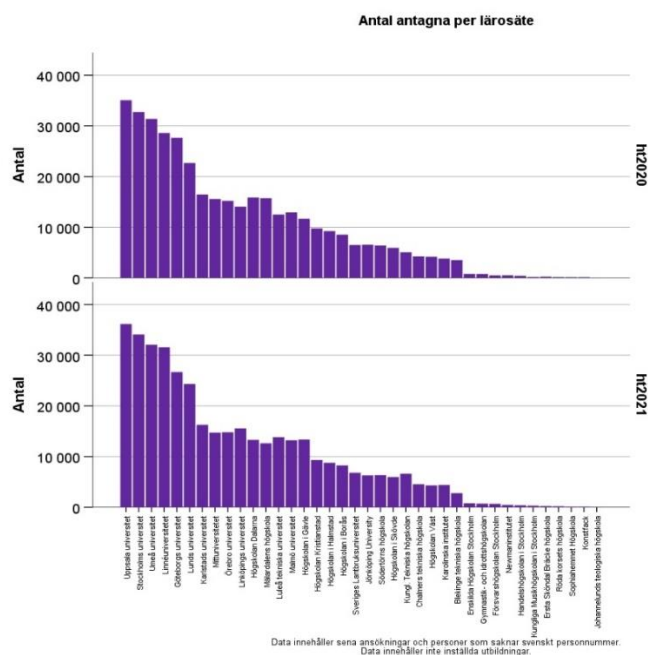
För behöriga sökande ht 2021 är det Uppsala universitet som har flest sökande följt av Umeå universitet, Stockholms universitet, Göteborgs universitet, Lunds universitet och Linnéuniversitetet. Tre av fyra lärosäten har fler behöriga sökande ht 2021 än ht 2020 och Linnéuniversitetet har den största absoluta ökningen, medan Högskolan Kristianstad har den största absoluta minskningen (figur 9).

Figur 9.

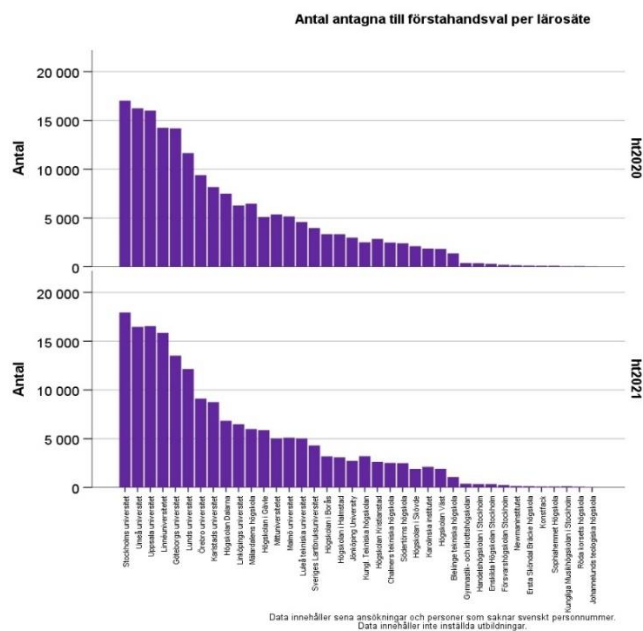
När det gäller antalet antagna är det Uppsala universitet som har flest ht 2021, följt av Stockholms universitet, Umeå universitet, Linnéuniversitetet, Göteborgs universitet och Lunds universitet. Det är lika många lärosäten som har fler respektive färre antagna. Den absolut största minskningen av antalet antagna mellan ht 2020 och ht 2021 har Mälardalens högskola, medan Linnéuniversitetet har den största absoluta ökningen (figur 10).

Figur 10.

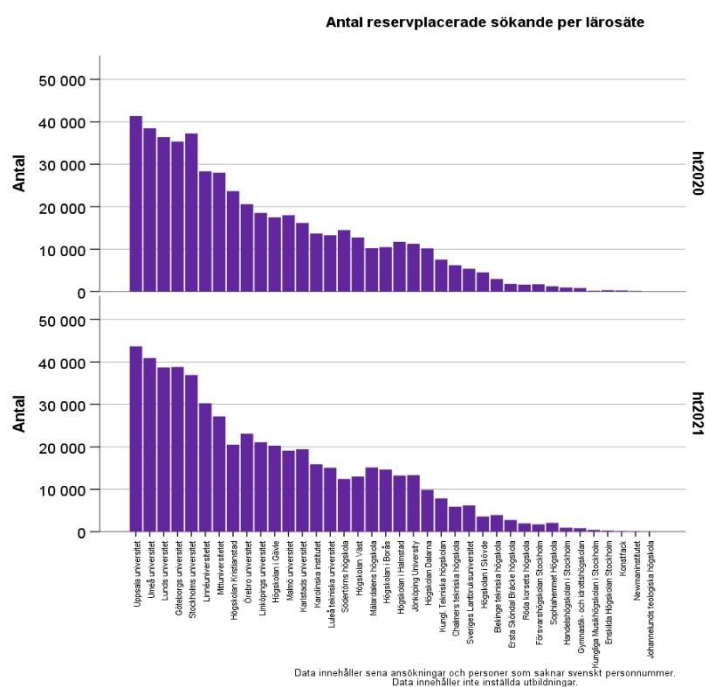
När det gäller antalet antagna till sitt förstahandsval ht 2021 är det Stockholms universitet som har flest, följt av Uppsala universitet, Umeå universitet, Linnéuniversitetet, Göteborgs universitet och Lunds universitet. Den största absoluta minskningen har Göteborgs universitet och den största absoluta ökningen har Linnéuniversitetet jämfört med ht 2020 (figur 11).

Figur 11.

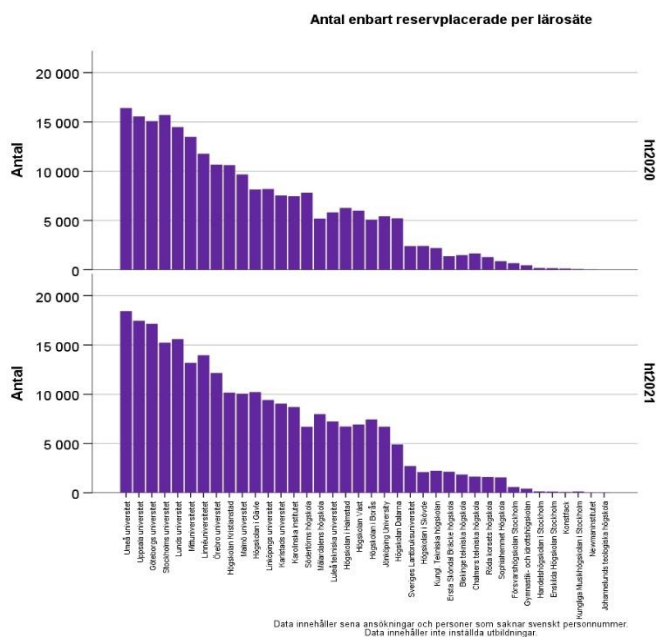
Uppsala universitet hade flest reservplacerade ht 2021 följt av Umeå universitet, Göteborgs universitet, Lunds universitet, Stockholms universitet och Linnéuniversitetet. Den största absoluta minskningen har Högskolan Kristianstad och den största absoluta ökningen har Mälardalens högskola jämfört med ht 2020 (figur 12).

Figur 12.

Flest sökande ht 2021 som inte antagits till något av sina sökalternativ utan enbart reservplacerats har Umeå universitet följt av Uppsala universitet, Göteborgs universitet, Lunds universitet, Stockholms universitet och Linnéuniversitetet. Den största absoluta minskningen har Södertörns högskola och den största absoluta ökningen har Mälardalens högskola jämfört med ht 2020 (figur 13).

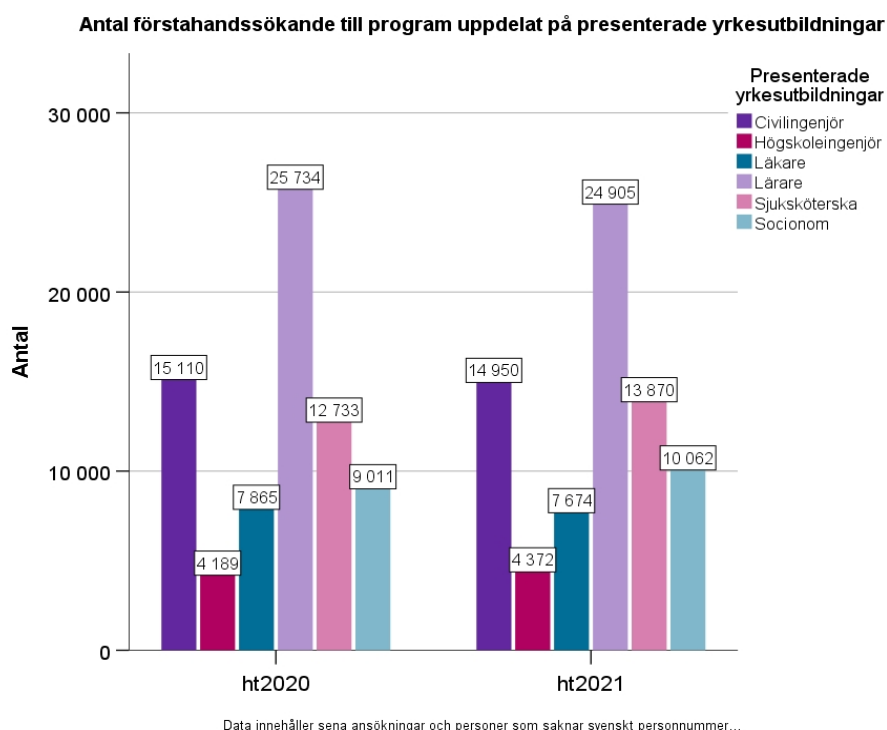
Figur 13.

Sökande till sex grupper av yrkesutbildningar

Här redovisas antalet sökande vid första urvalet till ht 2020 och ht 2021 till de utbildningar som leder till vissa yrkesexamina, däribland lärar- och förskolläraryrkesutbildningar. Antalet förstahandssökande har ökat till tre och minskat till tre av de sex grupperna av yrkesutbildningar (figur 14).

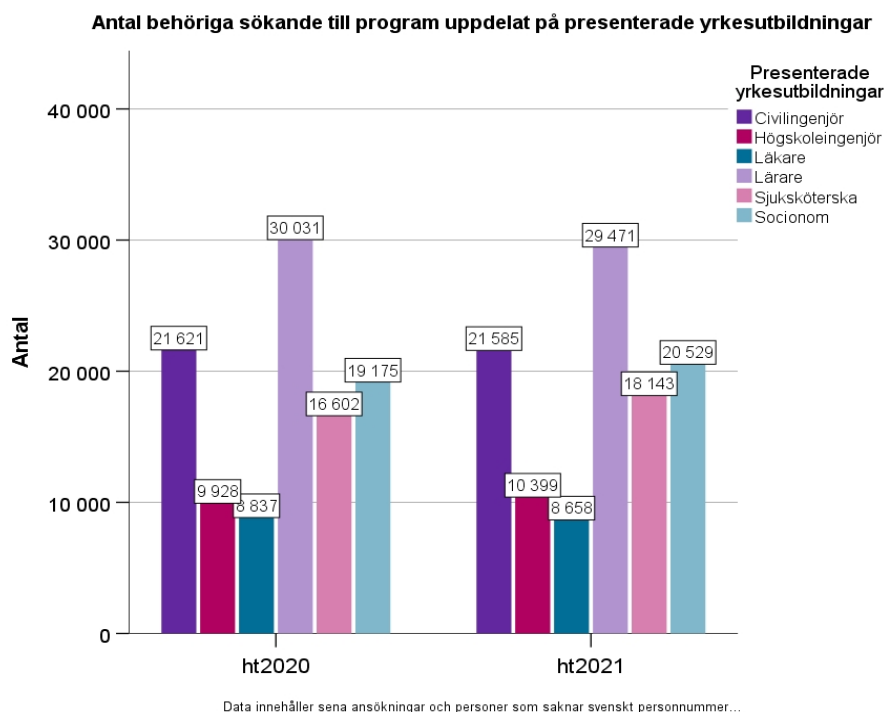
Figur 14.

Ökningen av förstahandssökande är 4,4 procent eller drygt 180 till högskoleingenjörsutbildningar, 8,9 procent eller nära 1 150 till sjuksköterskeutbildningar och 11,7 procent eller drygt 1 050 till socionomutbildningar i jämförelse med ht 2020. Minskningen av förstahandssökande är 1,1 procent eller 160 till civilingenjörsutbildningar, 2,4 procent eller knappt 200 till läkarutbildningar och 3,2 procent eller drygt 800 till lärarutbildningar.

Utvecklingen för antalet behöriga sökande är snarlik den för förstahandssökande. Uppgången ht 2021 är 4,7 procent eller knappt 500 till högskoleingenjörsutbildningar, 9,3 procent eller drygt 1 500 till sjuksköterskeutbildningar och 7,1 procent eller drygt 1 350 till socionomutbildningar i jämförelse med ht 2020. Minskningen av behöriga sökande är 0,1 procent eller knappt 40 till civilingenjörsutbildningar, 2,0 procent eller knappt 180 till läkarutbildningar och 1,9 procent eller 560 till lärarutbildningar (figur 15).

Figur 15.

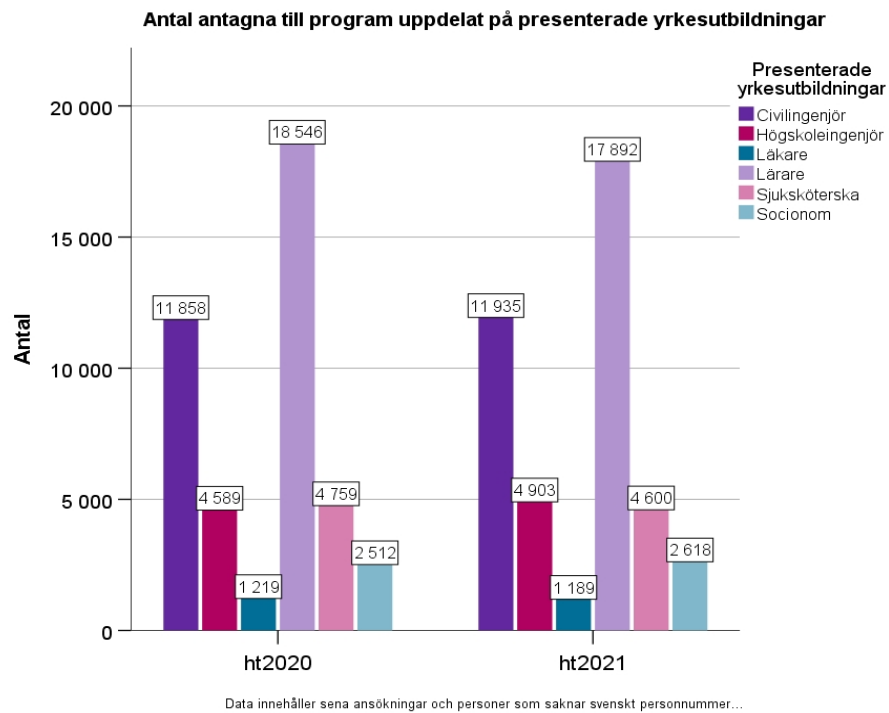

Det är fler antagna till civilingenjörs- och högskoleingenjörsutbildningar liksom till socionomutbildningar ht 2021 jämfört med ht 2020 (0,6, 6,8 respektive 4,2 procent fler antagna). Till läkar-, lärar- och sjuksköterskeutbildningar är det färre antagna (2,5, 3,5 respektive 3,3 procent färre antagna) ht 2021 jämfört med ht 2020 (figur 16).

Nedgången av antalet antagna till läkarutbildningar hänger samman med att vissa lärosäten minskat överintaget till dessa under 2021¹.

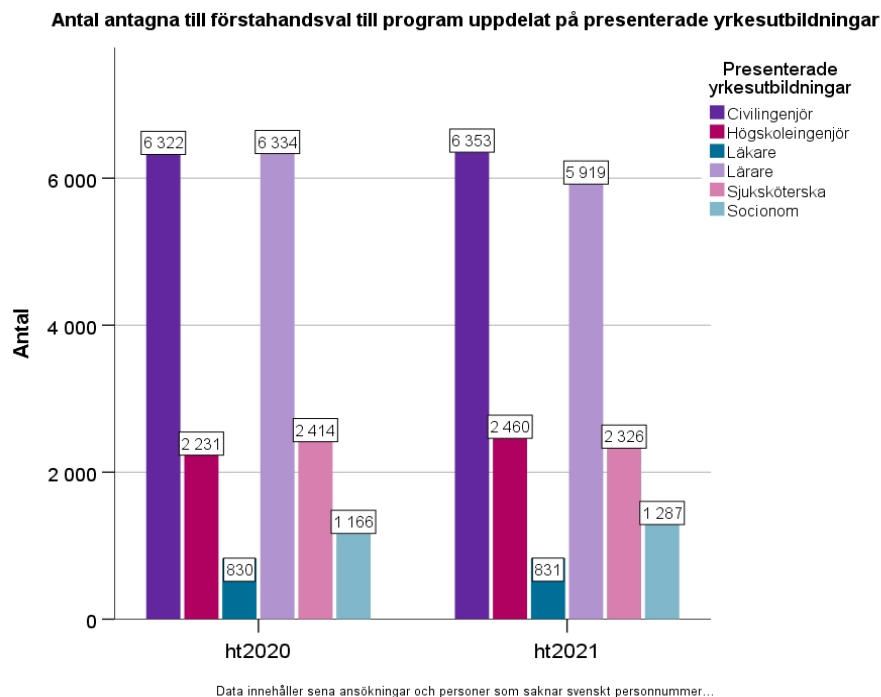
¹ Av erfarenhet vet lärosäten att inte alla antagna till vissa utbildningar kommer att börja studera. Därför görs ett s.k. överintag. Det innebär att ett lärosäte till en utbildning antar fler sökande än det finns plats för. Då får så många sökande som möjligt erbjudande om plats så tidigt som möjligt, samtidigt som överintaget för lärosätet förebygger en omfattande reservantagning vid terminsstart. Under 2021 har ett par lärosäten bedömt att behovet av överintag till läkarutbildningen minskat.

Figur 16.

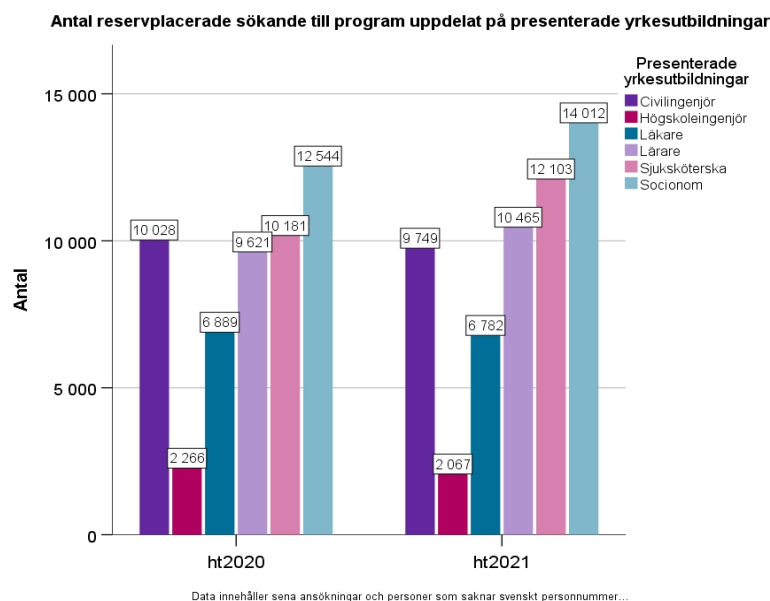
Antalet antagna till sitt förstahandsval till de presenterade grupperna av yrkesutbildningar har minskat till lärar- och sjuksköterskeutbildningar, men ökat till civilingenjör-, högskoleingenjör-, läkar- och socionomutbildningar (figur 17).

Figur 17.

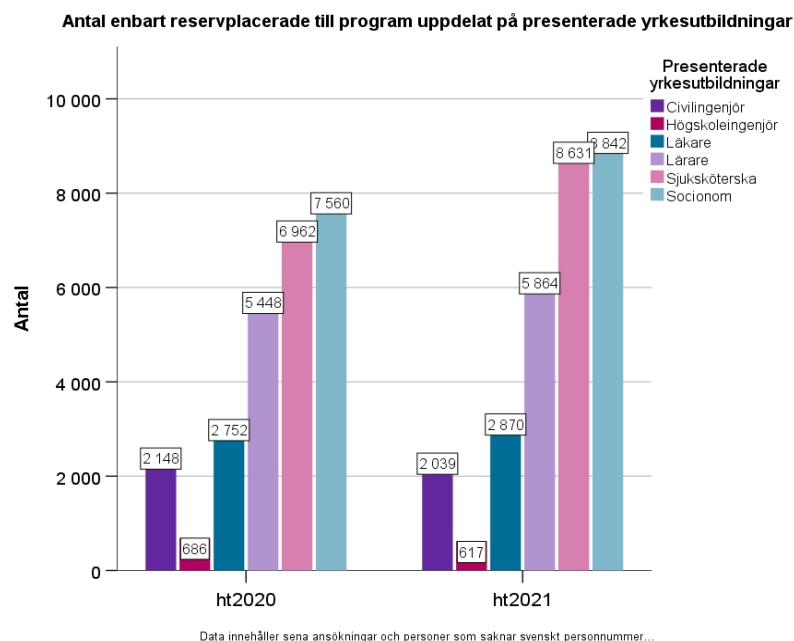
När det gäller antalet reservplacerade till de presenterade grupperna av yrkesutbildningar är det en ökning till lärar-, sjuksköterske- och socionomutbildningar och en minskning till civilingenjör-, högskoleingenjör- och läkarutbildningar ht 2021 jämfört med ht 2020 (figur 18).

Figur 18.

Antalet sökande som inte antagits till något av sina sökalternativ, utan enbart reservplacerats till de presenterade grupperna av yrkesutbildningar som leder till yrkesexamina, har minskat till civilingenjör- och högskoleingenjörutbildningar men ökat till läkar-, lärar-, sjuksköterske- och socionomutbildningar (figur 19).

Figur 19.

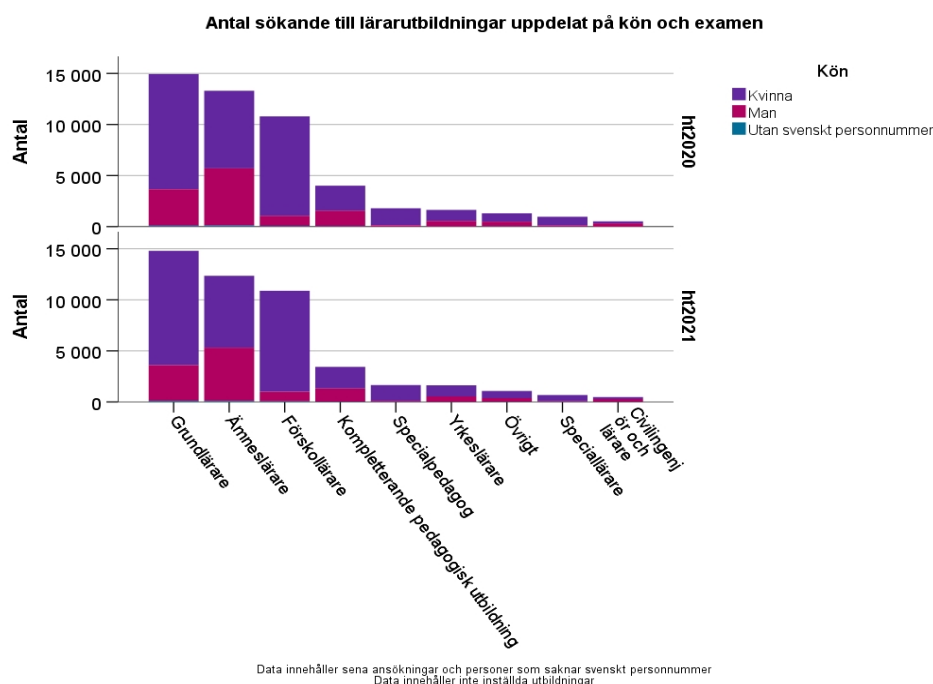

Sökande till lärar- och förskolläraryrkesutbildningar hösten 2021

Antagningsstatistik för lärar- och förskolläraryrkesutbildningar har redovisats kortfattat tidigare i rapporten, dock utan uppdelning efter vilken kategori av examina utbildningen leder till. I det här avsnittet redovisas antagningsstatistik till lärar- och förskolläraryrkesutbildningar uppdelat efter examenskategorier och inriktning i dem, både när det gäller det totala antalet sökande, förstahandssökande, behöriga sökande, antagna och reservplacerade. I kategorin "Övrigt" ingår de lärarutbildningar som inte går att klassificera enligt någon annan kategori på grund av att deras namn inte är specifikt, exempelvis "lärarprogrammet".

Det totala antalet sökande till lärar- och förskolläraryrkesutbildningar har ökat till två kategorier, förskol- och yrkeslärare, som ökat med 0,8 respektive 0,1 procent. Till resterande sju kategorier har antalet sökande minskat från ht 2020 till ht 2021 (figur 20).

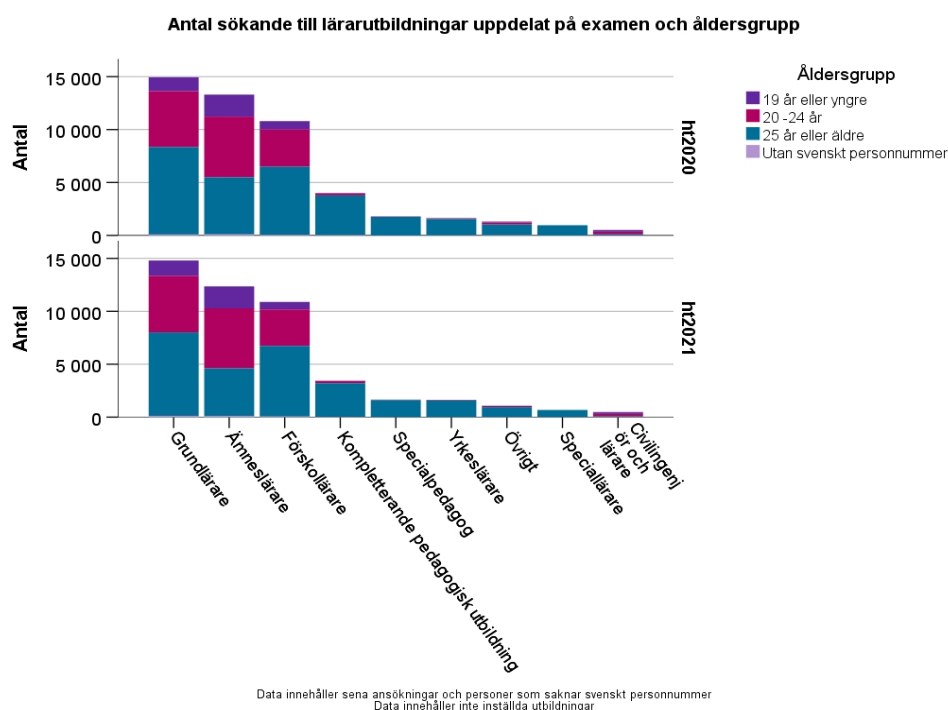
Figur 20.

Den procentuella minskningen av antalet sökande är störst till speciallärarutbildningar (ned 30 procent), följt av gruppen övrigt, kompletterande pedagogisk utbildning, utbildningarna till specialpedagog och ämneslärare (ned 17, 14, 8 respektive 7 procent). Det är även färre sökande till utbildningar till civilingenjör och lärare samt grundlärarutbildningar (7 respektive 1 procent färre).

Den äldsta åldersgruppen, 25 år eller äldre, utgör den största sökandegruppen i samtliga lärarutbildningskategorier utom civilingenjör och lärare samt ämneslärare. Det är de enda kategorierna var åldersgruppen 19 år eller yngre utgör mer än 10 procent av de sökande. Antalet sökande i den äldsta åldersgruppen har dock minskat i samtliga lärarkategorier utom förskollärare och yrkeslärare. Generellt sett har även åldersgruppen 20–24 år minskat något, medan den yngsta åldersgruppen ökat något. De äldre sökandena utgör fortfarande majoriteten, men en något mindre andel av de sökande till olika lärarkategorier ht 2021 än vad de gjorde ht 2020, 58,0 procent jämfört med 59,4 procent (figur 21).

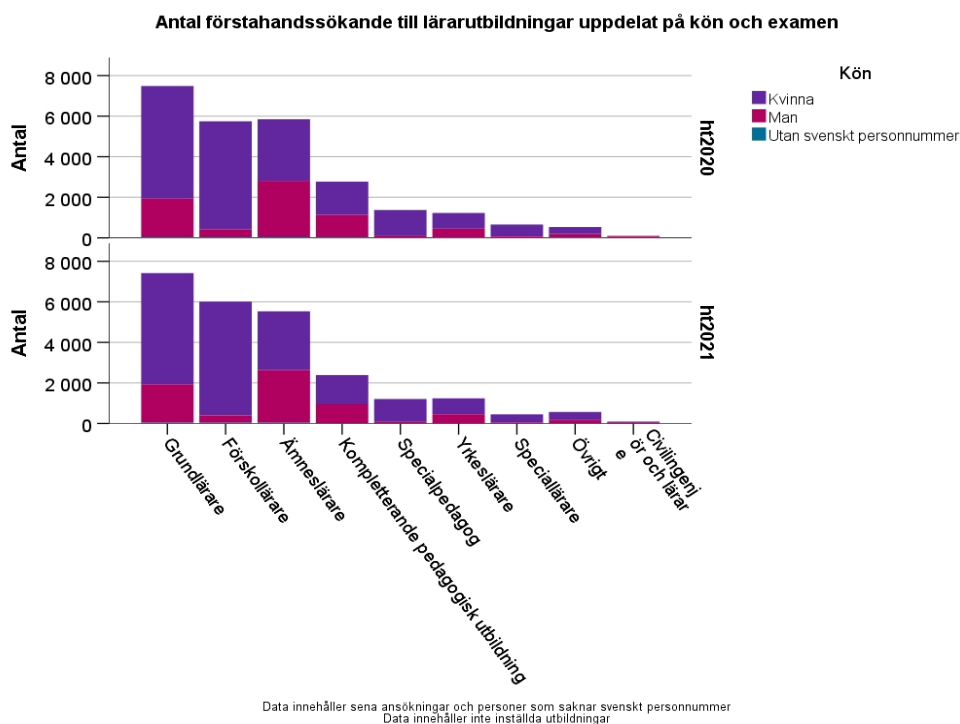
Figur 21.

När det gäller antalet förstahandssökande till lärarutbildningar så har det också minskat från ht 2020 till ht 2021. Antalsmässigt störst är minskningen till kompletterande pedagogisk utbildning, ämneslärar-, speciallärar- och specialpedagogutbildningar, med cirka 385, 310, 200 respektive 170 färre förstahandssökande. Det var även färre förstahandssökande till utbildningar till grundlärare samt civilingenjör och lärare (cirka 70 respektive 10 färre förstahandssökande). Det var fler förstahandssökande till förskollärarprogram,

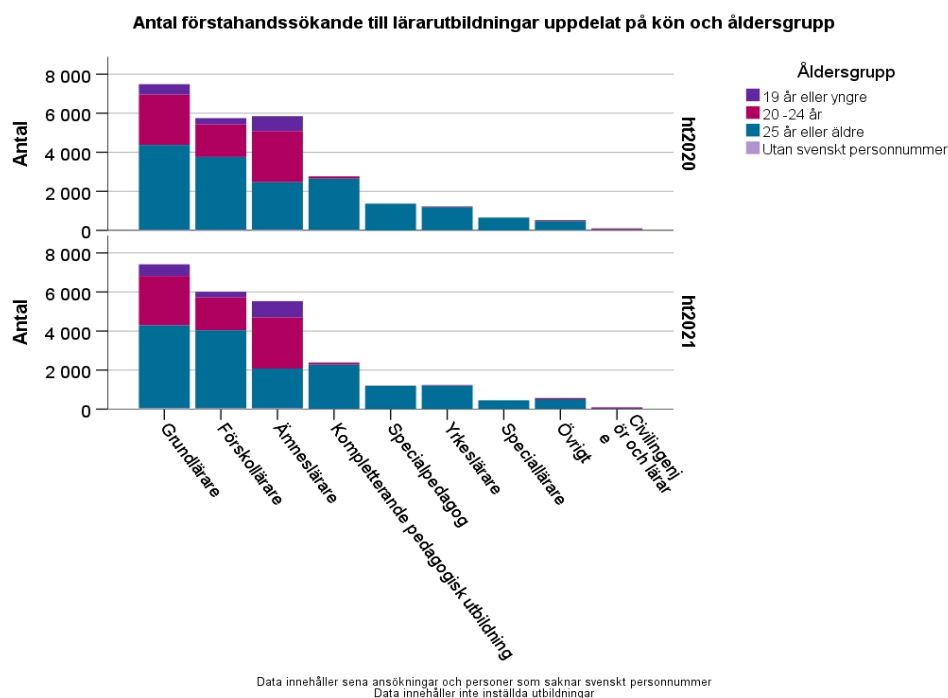
gruppen övrigt och till yrkeslärarprogram (cirka 260, 40 respektive 20 fler). Könsfördelningen totalt sett har förskjutits än mer åt kvinnor, som utgjorde 73 procent av de förstahandssökande ht 2021 jämfört med 72 procent ht 2020 (figur 22).

Figur 22.

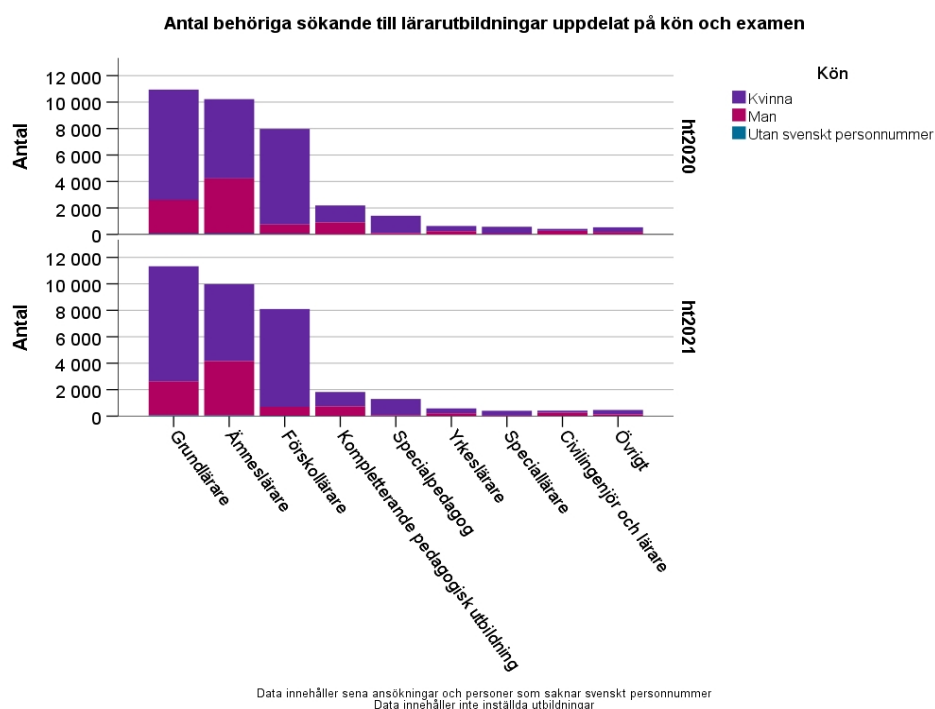
De förstahandssökande i åldern 19 år eller yngre och 20–24 år utgör en större andel av de förstahandssökande till olika lärarkategorier ht 2021 än vad de gjorde ht 2020. Men trots att andelen av de förstahandssökande som är i den äldsta åldersgruppen minskat från 65,4 till 63,9 procent mellan ht 2020 och ht 2021, utgör den äldsta åldersgruppen fortfarande den största sökandegruppen generellt sett (figur 23).

Figur 23.

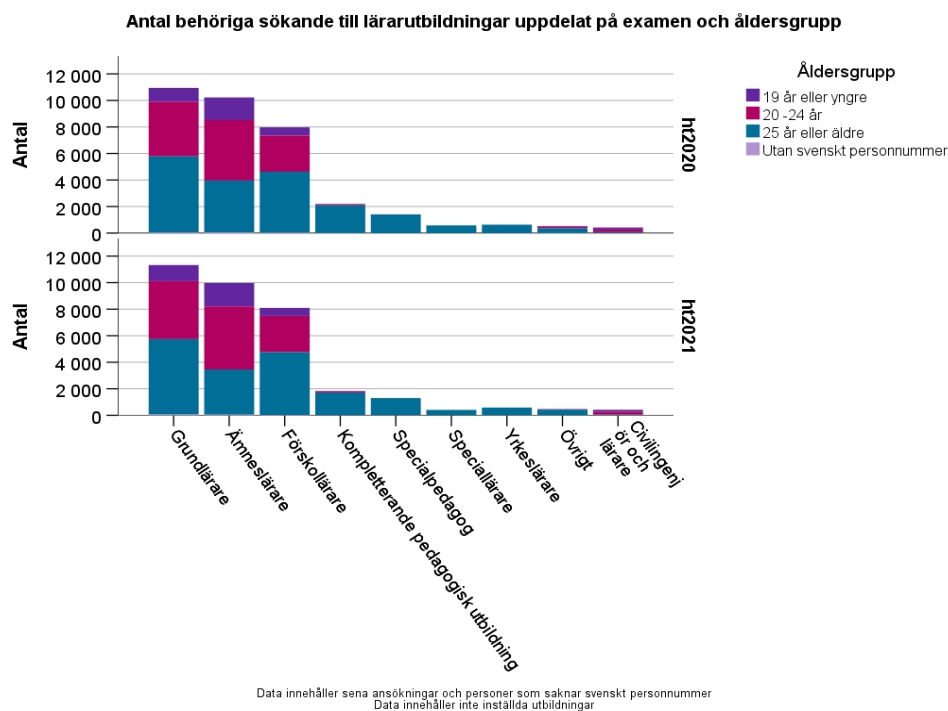
Antalet behöriga sökande har minskat ht 2021 jämfört med ht 2020 till samtliga kategorier av lärarutbildningar utom till förskol- och grundlärare (som ökat med 2 till 4 procent). Till speciallärar-, kompletterande pedagogiska utbildningar, gruppen övrigt, yrkeslärar- och specialpedagogutbildningar är minskningarna 31, 17, 13, 8 respektive 8 procent. Det är även minskningar till utbildningar till ämneslärare samt civilingenjör och lärare (omkring 2 procent vardera). Sammantaget har andelen kvinnor ökat något, från 72,6 till 73,2 procent, och kvinnorna är fortsatt i klar majoritet bland de behöriga sökande till lärarutbildningar (figur 24).

Figur 24.

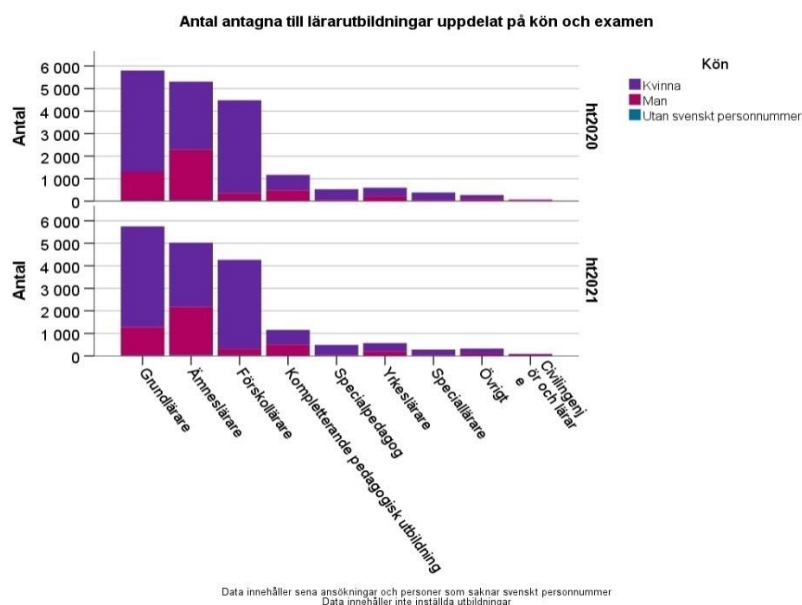
För behöriga sökande till de flesta lärar- och förskollärarutbildningar har det skett en förskjutning från den äldsta åldersgruppen till främst den mellersta åldersgruppen. Den yngsta åldersgruppen utgör vanligen inte över 10 procent av samtliga behöriga sökande (figur 25).

Figur 25.

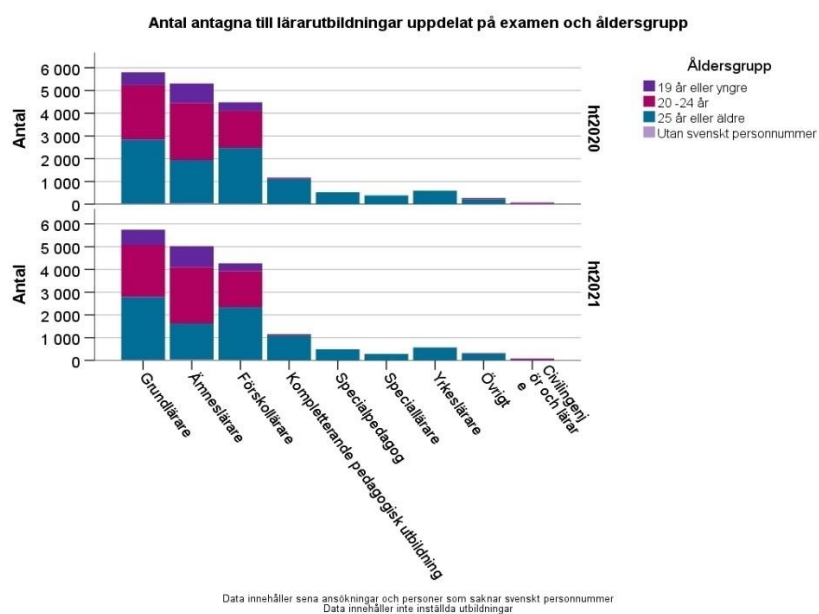
Antalet antagna har minskat ht 2021 jämfört med ht 2020 till samtliga kategorier av lärarutbildningar utom till civilingenjör och lärare samt gruppen övrigt. Sammantaget till samtliga lärarutbildningar har antalet antagna minskat 3,5 procent, varav ämneslärarutbildningar har den största numerära minskningen med 282 färre antagna. Även bland de antagna utgör kvinnor majoriteten, och andelen kvinnor har ökat något ytterligare, från 73,7 procent ht 2020 till 74,1 procent ht 2021 (figur 26).

Figur 26.

Bland de antagna till lärarutbildningar har det generellt sett skett en förskjutning från den äldsta till de yngre åldersgrupperna (figur 27).

Figur 27.

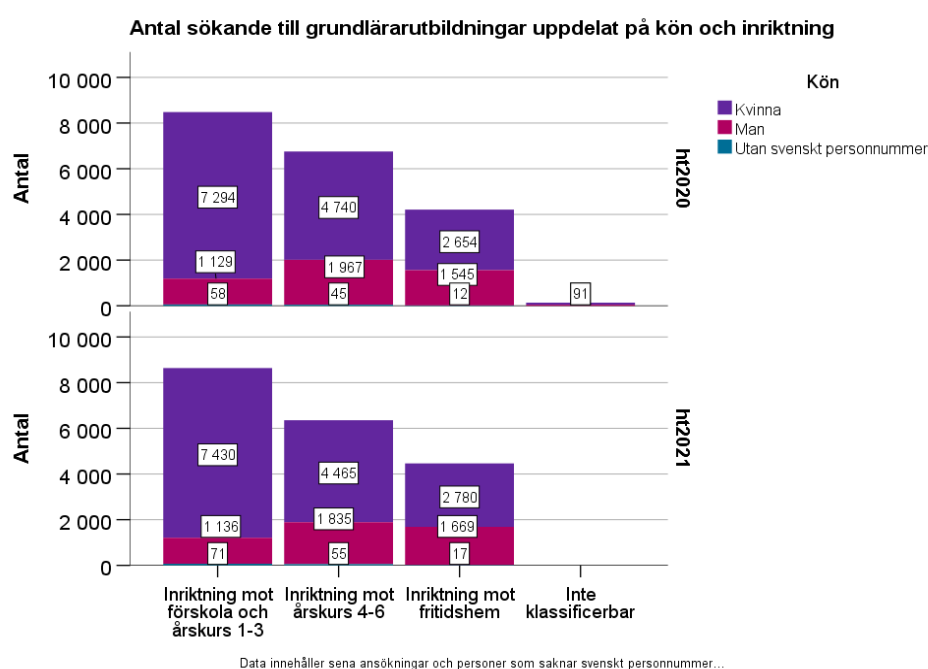

Sökande till grundlärautbildningar

Antalet sökande till en eller flera grundlärautbildningar vid första urvalet var 1,8 procent fler till inriktning mot förskola och årskurs 1–3 och 6,1 procent fler till inriktning mot fritidshem, medan de var 5,9 procent färre till inriktning mot årskurs 4–6 ht 2021 jämfört med ht 2020.

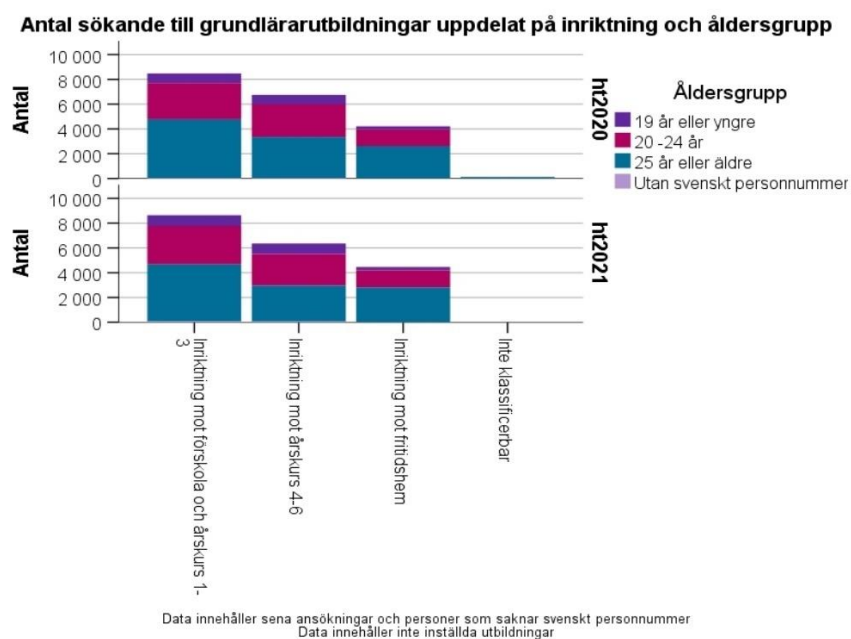
Andelen kvinnor bland de sökande har ökat något och samtliga inriktningar har en betydligt högre andel kvinnor än män, mellan 62 och 86 procent kvinnor (figur 28).

Figur 28.

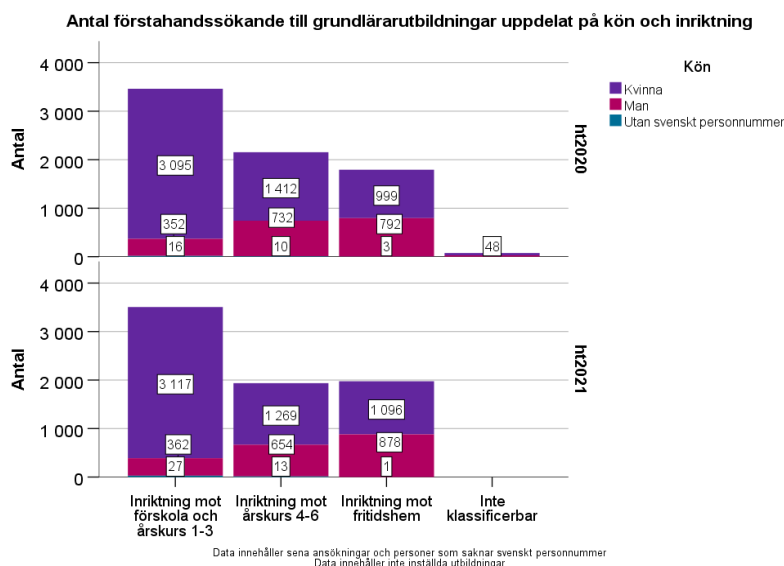
Den äldsta åldersgruppen av sökande, 25 år eller äldre, har minskat till samtliga inriktningar utom inriktning mot fritidshem. Den yngsta åldersgruppen av sökande, 19 år eller yngre, har relativt sett ökat mest mellan ht 2020 och ht 2021. Det har lett till att åldersfördelningen av sökande förskjutits marginellt mot de yngre åldersgrupperna (figur 29).

Figur 29.

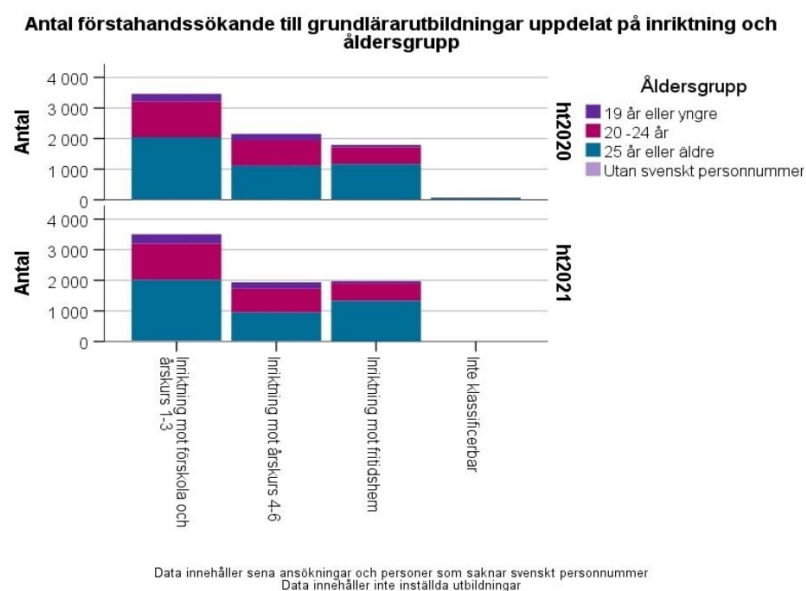
Bland förstahandssökande är andelen kvinnor nära nog oförändrad, men samtliga inriktningar har en betydligt högre andel kvinnor än män, mellan 56 och 89 procent kvinnor (figur 30).

Figur 30.

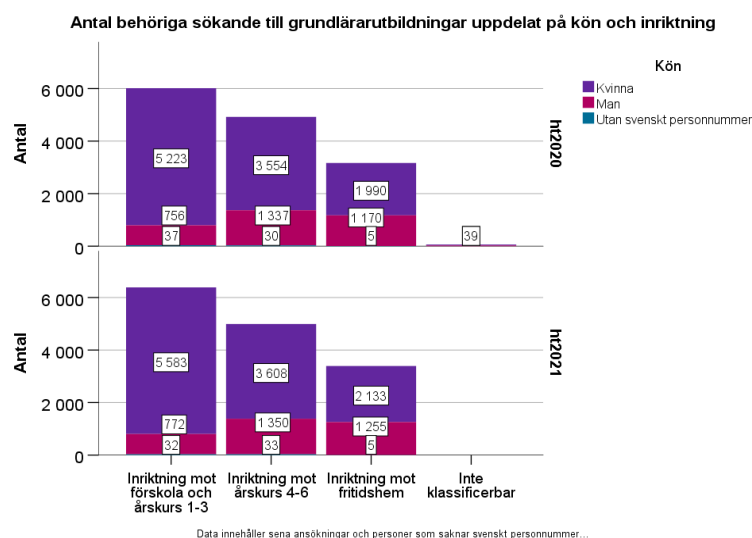
Till inriktning mot förskola och årskurs 1-3 har de förstahandssökande i de yngsta åldersgrupperna ökat ht 2021 jämfört med ht 2020. Till årskurs 4-6 har den yngsta åldersgruppen ökat, men till inriktning mot fritidshem har åldersgruppen 25 år eller äldre ökat. Antalet förstahandssökande har totalt sett, trots ökningarna i vissa åldersgrupper, minskat till samtliga inriktningar (figur 31).

Figur 31.

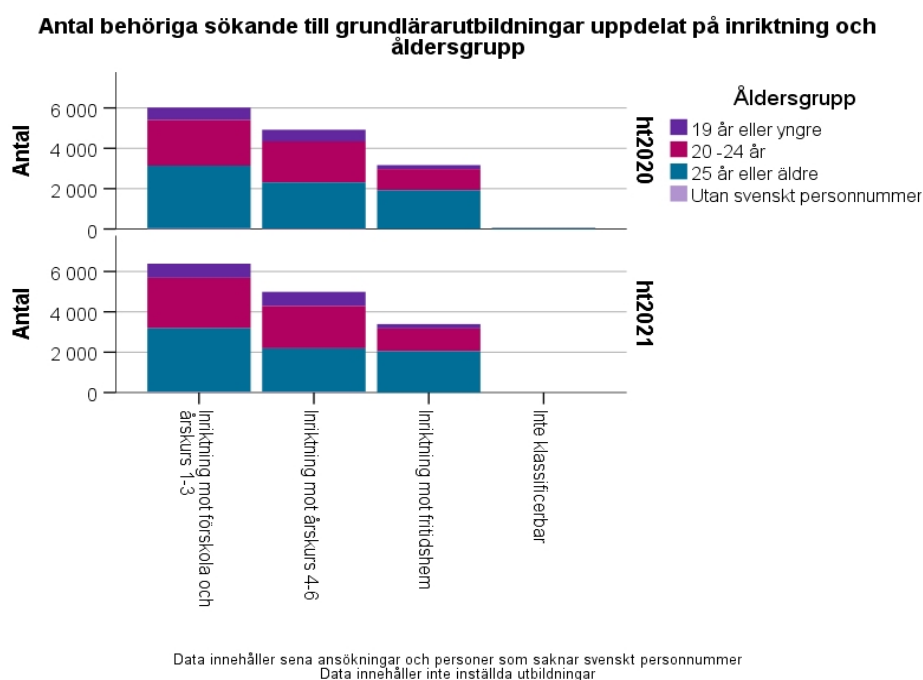
Antalet behöriga sökande var fler vid första urvalet; 6,2 procent fler till inriktning mot förskola och årskurs 1–3, 1,4 procent fler till inriktning mot årskurs 4–6 och 7,2 procent fler till inriktning mot fritidshem. Relativt sett har kvinnorna ökat mest och samtliga inriktningar har en betydligt högre andel kvinnor än män, mellan 63 och 88 procent kvinnor (figur 32).

Figur 32.

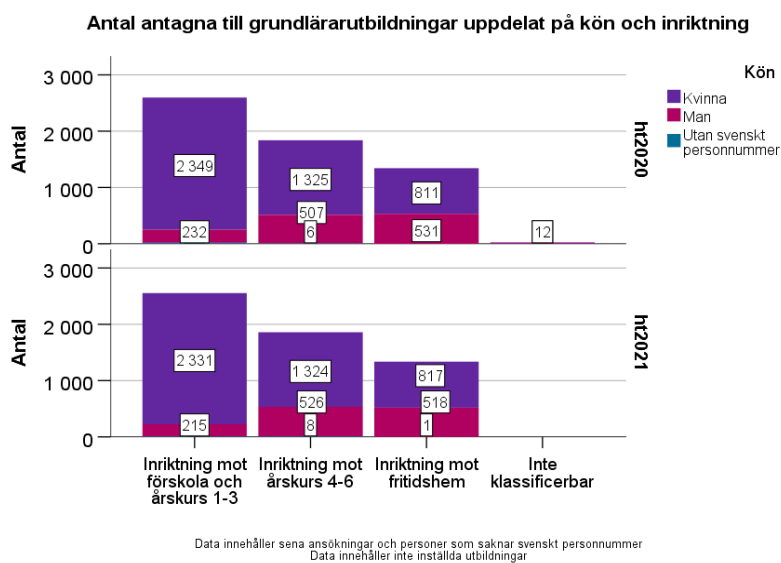
Antalet behöriga sökande i den yngsta åldersgruppen 19 år eller yngre har ökat mest till samtliga inriktningar. Den mellersta åldersgruppen har också ökat, men inte lika mycket. Den äldre åldersgruppen har ökat minst eller minskat något. Åldersfördelningen har därför förskjutits mot de yngre åldersgrupperna, och den äldsta åldersgruppen har minskat från 52,3 procent 25 år eller äldre behöriga sökande ht 2020 till 50,2 procent ht 2021 (figur33).

Figur 33.

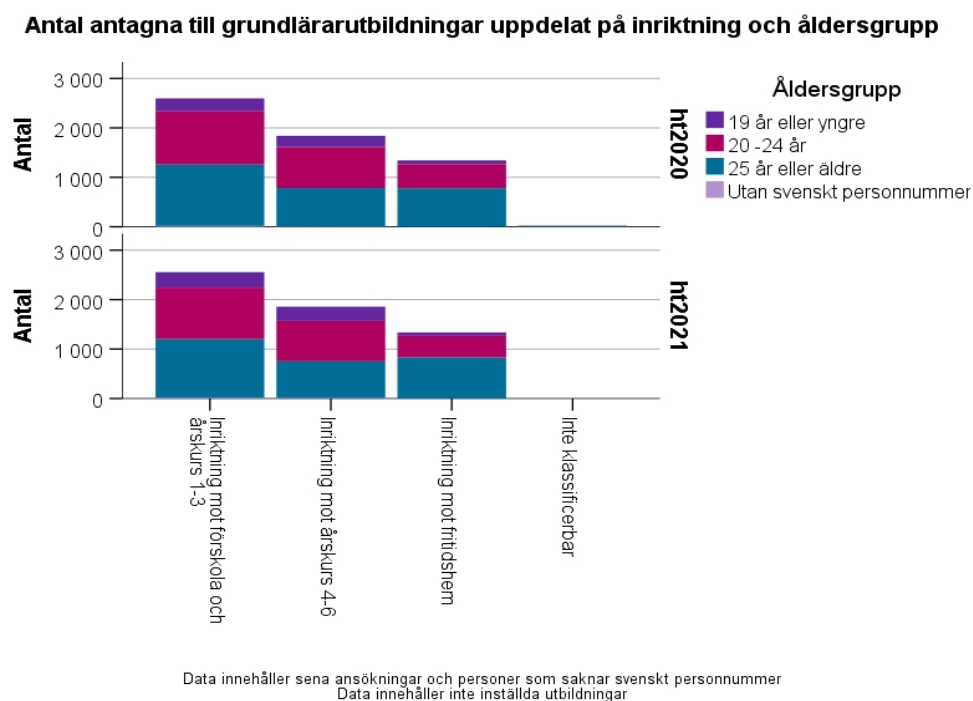
Antalet antagna var totalt sett färre vid första urvalet; 1,6 procent färre till inriktning mot förskola och årskurs 1–3, 1,1 procent fler till inriktning mot årskurs 4–6 och 0,4 procent färre till inriktning mot fritidshem. Andelen kvinnor av de antagna har ökat något och samtliga inriktningar har en betydligt högre andel kvinnor än män bland de antagna, mellan 61 och 91 procent kvinnor (figur 34).

Figur 34.

Antalet antagna har ökat både i den yngsta åldersgruppen, 19 år eller yngre, och i den mellersta, 20–24 år, men minskat i den äldsta åldersgruppen, 25 år eller äldre. De antagna är fler till inriktning mot årskurs 4–6, men färre till inriktning mot förskola och årskurs 1–3 samt mot fritidshem (figur 35).

Figur 35.

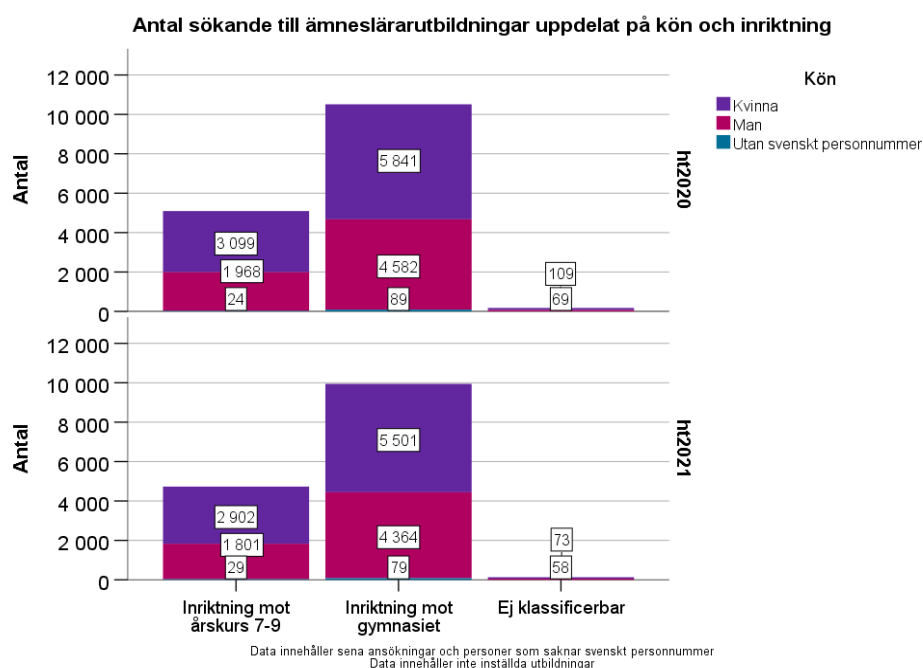

Sökande till ämneslärarutbildningar

Antalet sökande till en eller flera ämneslärarutbildningar vid första urvalet var 7,1 procent färre till inriktning mot årskurs 7–9 och 5,4 procent färre till inriktning mot gymnasiet ht 2021 jämfört med ht 2020.

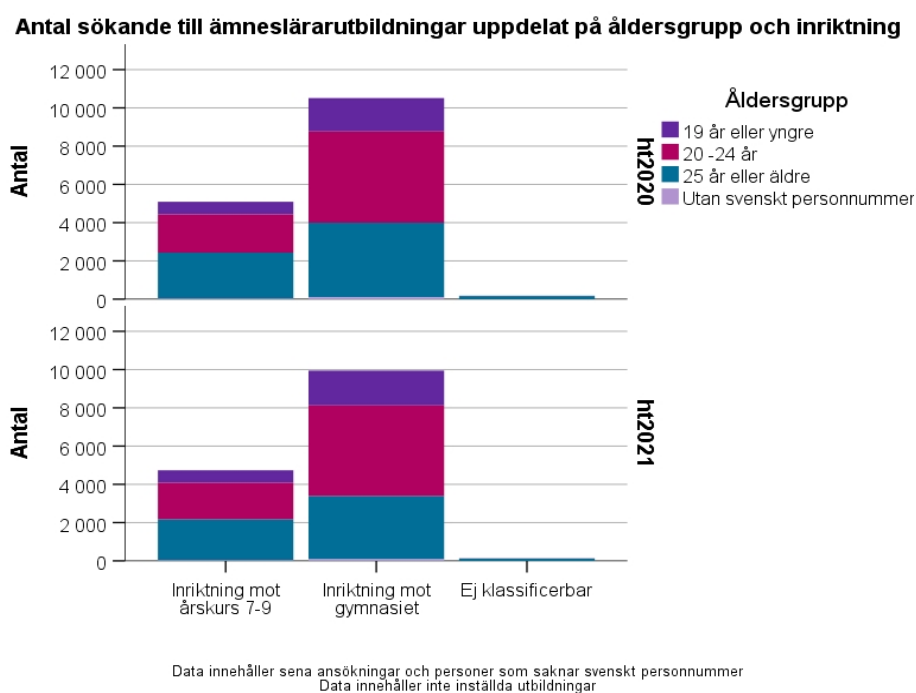
Andelen kvinnor bland de sökande har minskat något, men båda inriktningarna har fortfarande en högre andel kvinnor än män, mellan 55 och 62 procent kvinnor (figur 36).

Figur 36.

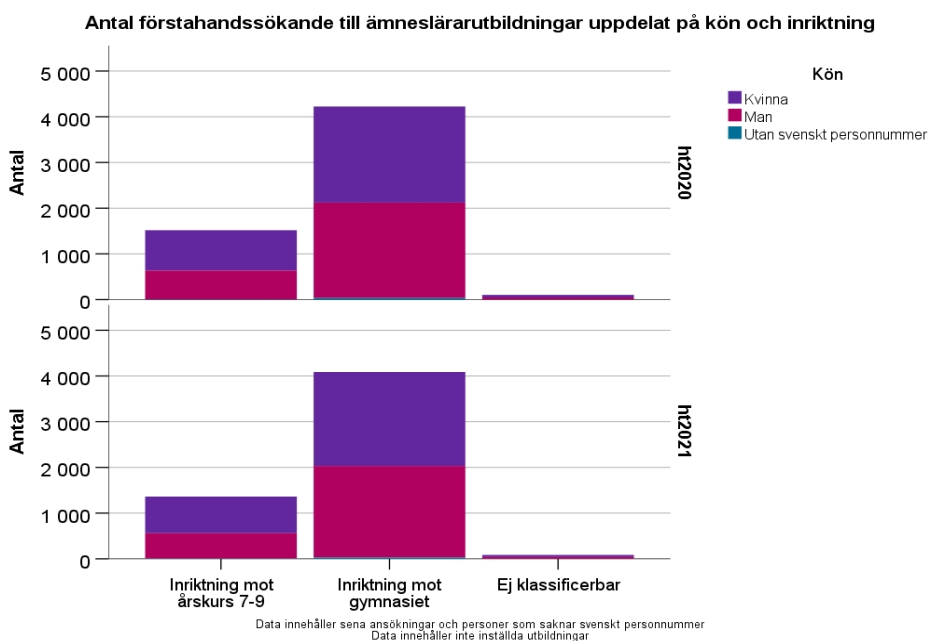
Den yngsta åldersgruppen av sökande, 19 år eller yngre, har minskat minst till inriktning mot årskurs 7–9 och är den enda åldersgruppen som ökat till inriktning mot gymnasiet. Den mellersta åldersgruppen, 20–24 år, har minskat något till båda inriktningarna, medan den äldsta åldersgruppen minskat mest mellan ht 2020 och ht 2021. Sammantaget har det lett till att åldersfördelningen av sökande förskjutits något mot de yngsta åldersgrupperna, och att den äldsta minskat från 40,6 till 36,6 procent sökande 25 år eller äldre (figur 37).

Figur 37.

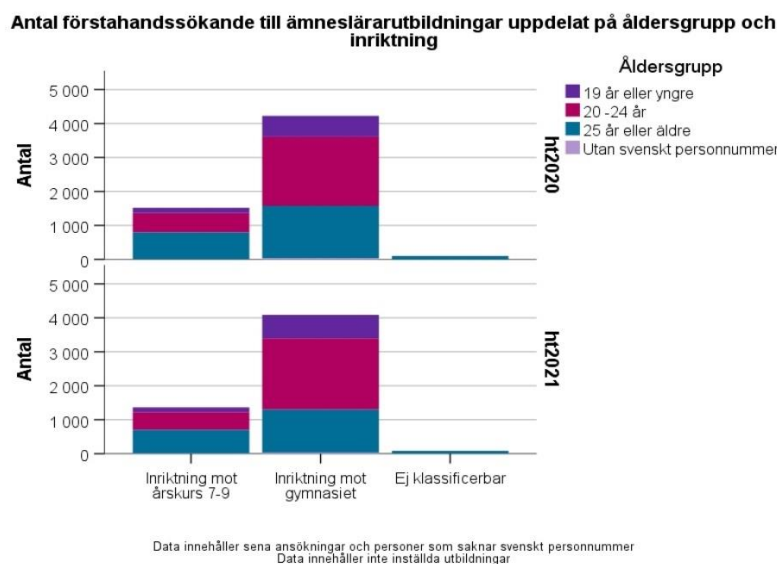
När det gäller förstahandssökande till ämneslärarutbildningar har både antalet kvinnor och antalet män minskat till båda inriktningarna. Män har relativt sett minskat mer än kvinnor och könsfördelningen har förskjutits något ytterligare mot kvinnor mellan ht 2020 och ht 2021, från 52 till 52,5 procent kvinnor (figur 38).

Figur 38.

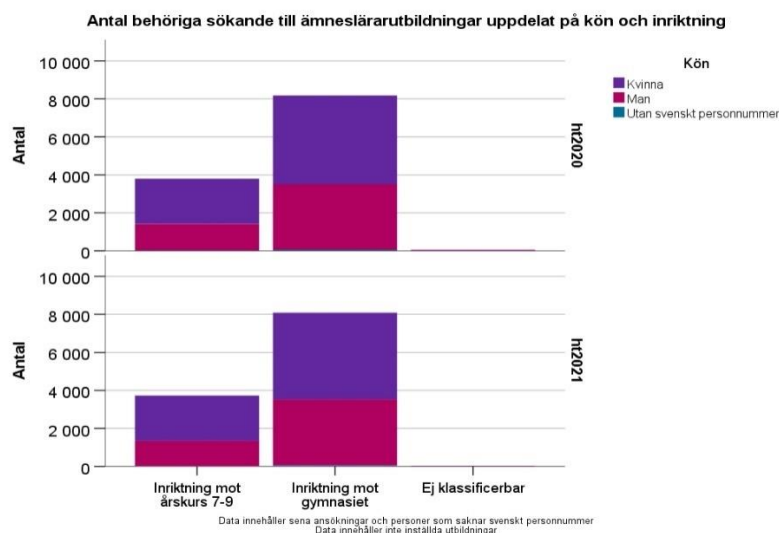
Till inriktning mot årskurs 7–9 har antalet förstahandssökande minskat i samtliga åldersgrupper, men till inriktning mot gymnasiet är det bara förstahandssökande i den äldsta åldersgruppen, 25 år eller äldre, som minskat. Sammantaget har åldersfördelningen förskjutits något mot yngre och den äldsta åldersgruppen har minskat från 41,5 till 37 procent mellan ht 2020 och ht 2021 (figur 39).

Figur 39.

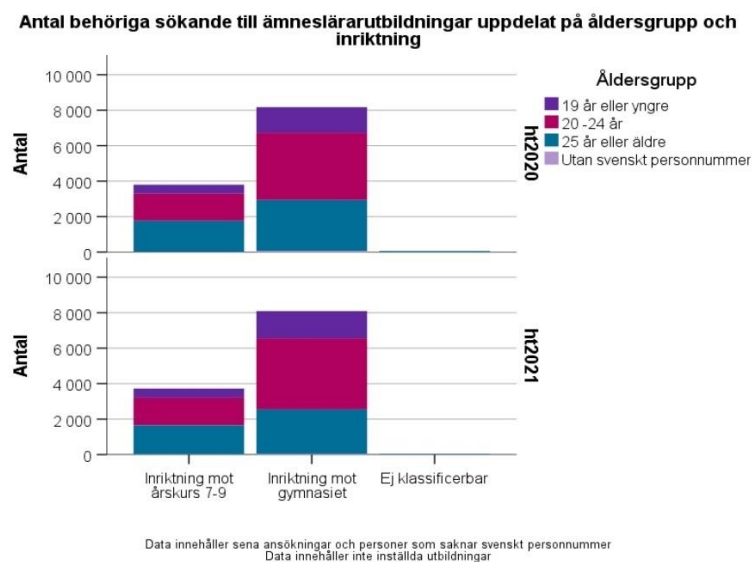
Antalet behöriga sökande har minskat för både kvinnor och män till inriktning mot årskurs 7–9 (totalt 2 procent färre). Till inriktning mot gymnasiet minskade antalet för kvinnor samtidigt som det ökade för män. Kvinnornas minskning var större än männens ökning så totalt sett minskade antalet behöriga sökande till inriktning mot gymnasiet med 1,1 procent ht 2021 jämfört med ht 2020 (figur 40).

Figur 40.

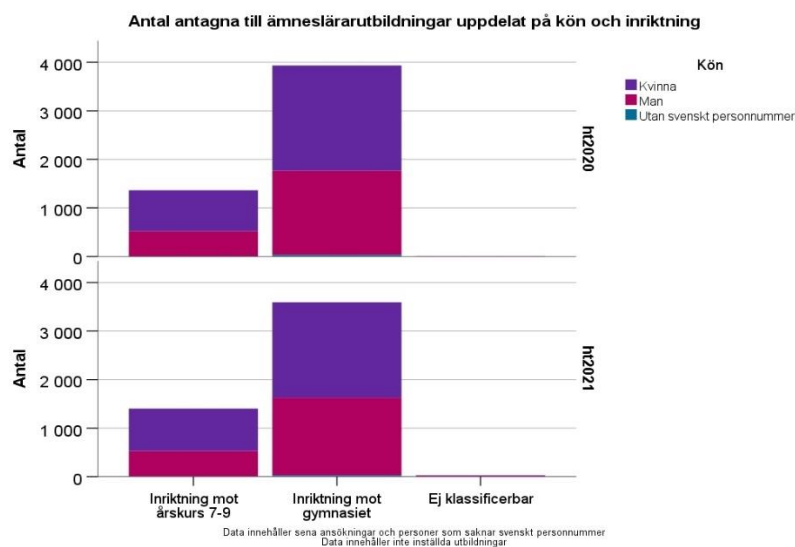
Det är fler behöriga sökande oavsett inriktning i både den yngsta åldersgruppen, 19 år eller yngre, och den mellersta, 20–24 år. Det är färre behöriga sökande oavsett inriktning i den äldsta åldersgruppen, 25 år eller äldre. Sammantaget har åldersfördelningen förskjutits mot yngre och den äldsta åldersgruppen har minskat från 38,2 till 34,1 procent mellan ht 2020 och ht 2021 (figur 41).

Figur 41.

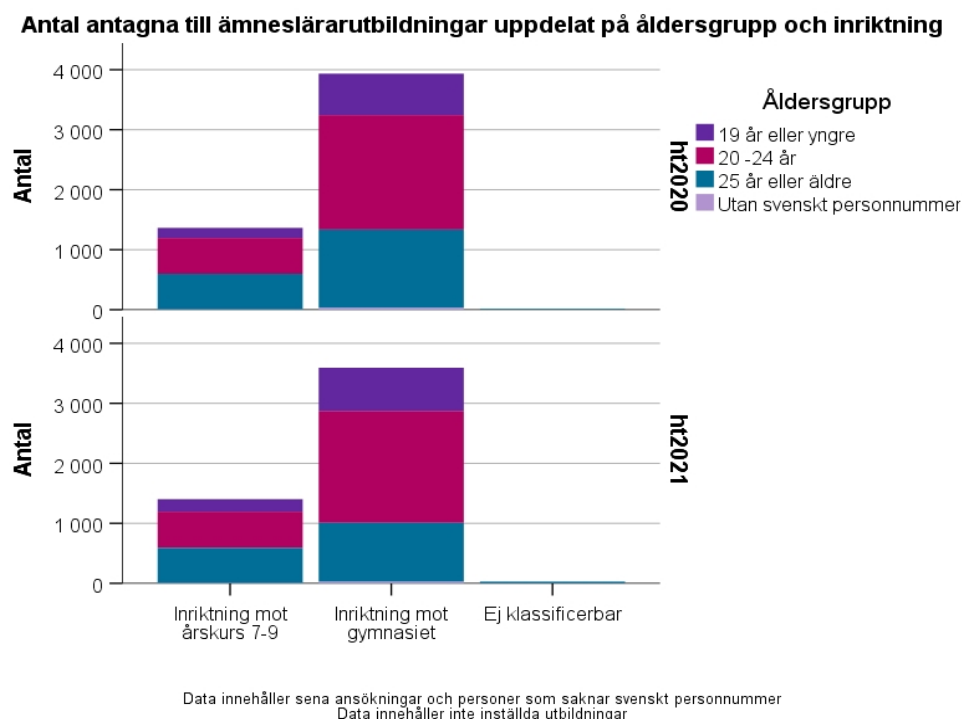
När det gäller antagna till ämneslärarutbildningar har antalet gått upp med 2,8 procent till inriktning mot årskurs 7–9 och ned med 8,6 procent till inriktning mot gymnasiet från ht 2020 till ht 2021. Antagna kvinnor har ökat mer än män till inriktning mot årskurs 7–9, men minskat mer än män till inriktning mot gymnasiet. Sammantaget tar förändringarna ut varandra och könsfördelningen har totalt sett inte förändrats bland de antagna till ämneslärarutbildningar (figur 42).

Figur 42.

Antalet antagna i den äldsta åldersgruppen, 25 år eller äldre, har minskat till båda inriktningarna, medan den mellersta åldersgruppen, 20–24 år, ökat till inriktning mot årskurs 7–9, men minskat till inriktning mot gymnasiet. Den yngsta åldersgruppen har ökat till båda inriktningarna. Sammantaget har åldersfördelningen bland de antagna förskjutits mot yngre och den äldsta åldersgruppen har minskat från 35,9 till 31,8 procent mellan ht 2020 och ht 2021 (figur 43).

Figur 43.

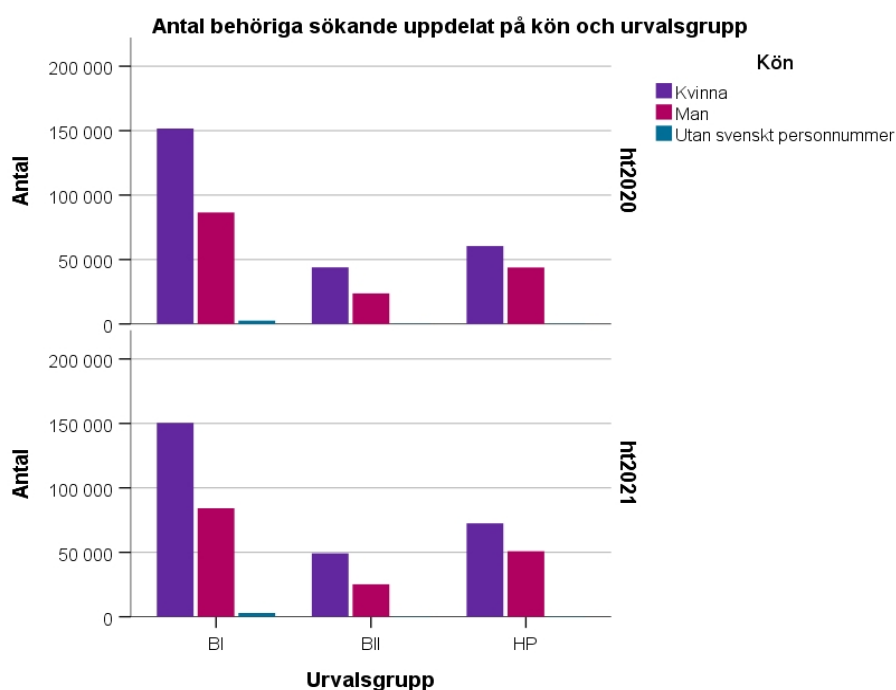
Sökande per urvalsgrupp

I redovisningen av behöriga sökande per urvalsgrupp presenteras unika individer per urvalsgrupp, men eftersom en sökande kan återfinnas i mer än en urvalsgrupp blir summan av sökande i olika urvalsgrupper större än antalet unika individer. Enbart högskoleprovsurvalsgruppen (HP) och betygsurvalsgrupperna BI (enbart gymnasiebetyg) och BII (gymnasiebetyg med kompletteringar) redovisas här.

Det har skett vissa förändringar av antalet behöriga sökande i urvalsgrupperna mellan ht 2020 och ht 2021. Det är färre behöriga sökande i urvalsgruppen BI (ned 1 procent), men fler i BII (upp 10 procent) och framför allt fler behöriga sökande i HP (upp 18 procent). Att antalet behöriga sökande ökat i BII kan bero på att fler haft möjlighet att komplettera sina betyg under pandemin. Att antalet behöriga sökande i HP ökat ht 2021 beror framför allt på att regeringen hösten 2020 förlängde giltighetstiden för provresultatet från 5 till 8 år.

När det gäller andelen kvinnor i de olika urvalsgrupperna är den fortsatt genomgående högre än andelen män. Störst könsskillnader relativt sett återfinns i urvalsgruppen BII. Urvalsgrupp BI är den i särklass största urvalsgruppen. Den största ökningen av antalet behöriga sökande är det av kvinnor i HP-gruppen vari de ökat med 20 procent mellan ht 2020 och ht 2021 (figur 44).

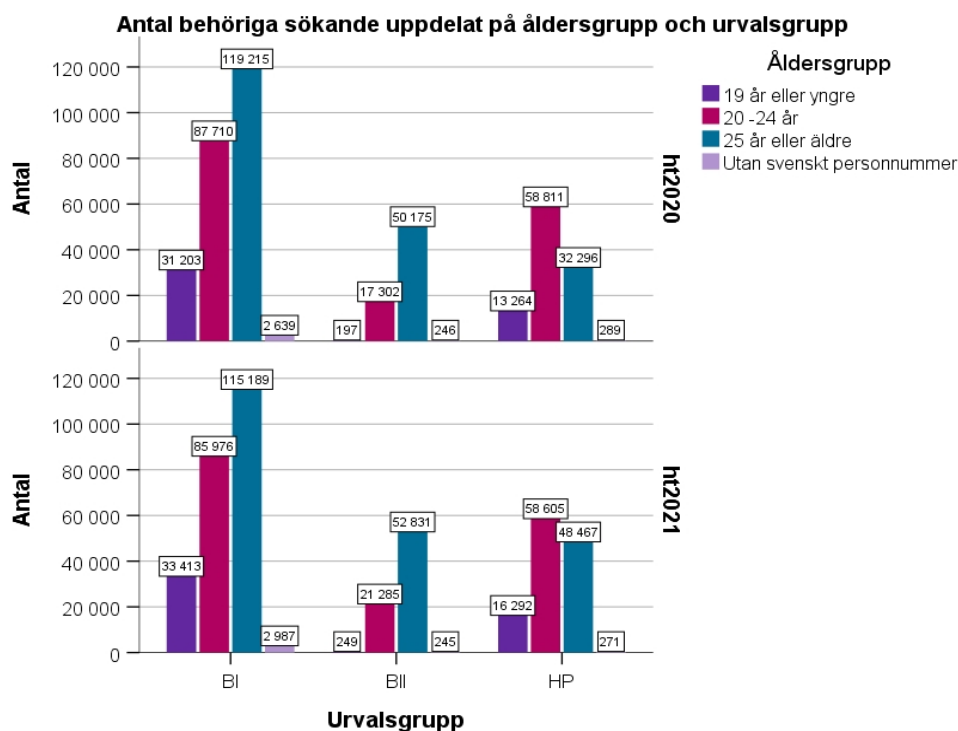
Figur 44.

Av den yngsta åldersgruppen, 19 år eller yngre, återfinns knappt sju av tio i urvalsgruppen BI och drygt tre av tio i HP. I den mellersta och äldsta åldersgruppen återfinns drygt hälften av de behöriga sökande i urvalsgrupp BI. Däremot är det vanligare att den mellersta åldersgruppen återfinns i HP och att den äldsta åldersgruppen återfinns i BII (figur 45).

Antalet behöriga sökande 25 år eller äldre har i HP ökat med hela 50 procent ht 2021 jämfört med ht 2020 till följd av att giltighetstiden för provresultatet förlängts från 5 till 8 år. Samtidigt har antalet i åldersgruppen 20–24 år i HP minskat med en halv procent, vilket sannolikt hänger samman med att högskoleprovet inte genomförts på vanligt sätt vare sig våren eller hösten 2020.

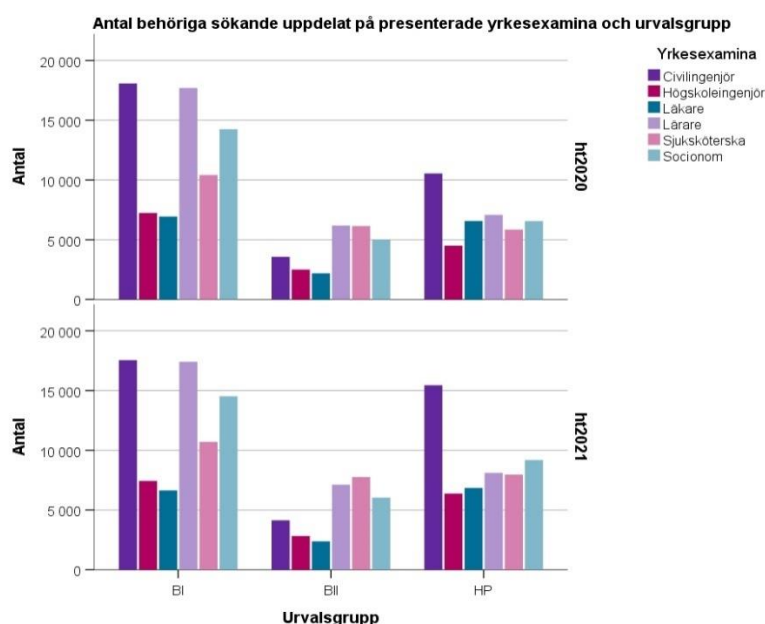
Figur 45.

När det gäller fördelningen av behöriga sökande i urvalsgrupper på sex stora yrkesprogram är det inga större förändringar mellan ht 2020 och ht 2021, utom för civilingenjörer i HP-gruppen. Eftersom högskoleprovet ställdes in våren 2020 var det ovanligt många sökande till civilingenjörsutbildningar, med många unga sökande, som inte hade ett hp-resultat att konkurrera med till hösten 2020.

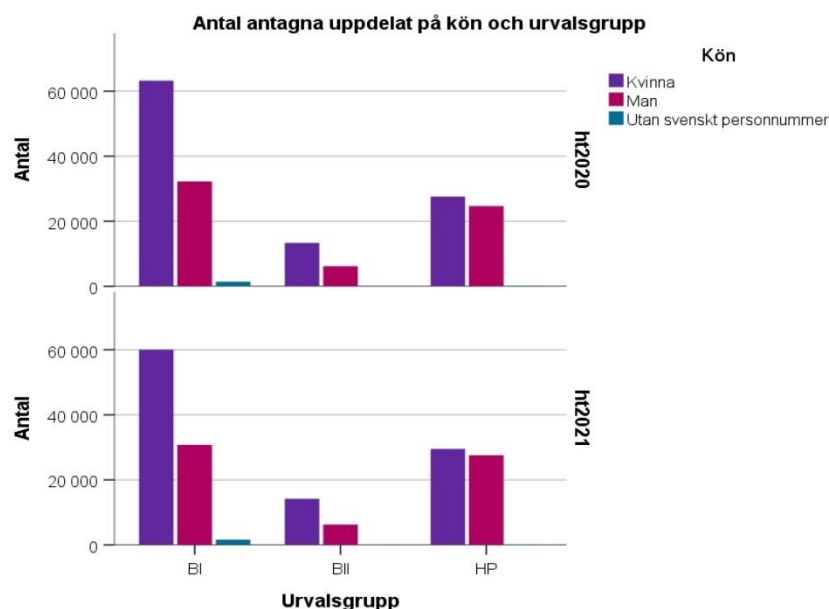
Fördelningen över urvalsgrupper beror i stor utsträckning på vilka som söker sig till olika utbildningar. Skillnaderna beror främst på de sökandes ålder. Till civilingenjörsutbildningen, med många unga sökande som kommer direkt från gymnasiet, är urvalsgrupperna BI och HP absolut vanligast. Till sjuksköterskeutbildningar, med lite äldre sökande, är urvalsgruppen BII – där sökande som kompletterat sina betyg efter gymnasiet ingår – betydligt vanligare, även om BI och HP fortfarande dominerar (figur 46).

Figur 46.

Antalet antagna per urvalsgrupp visar att det är uppgångar ht 2021 jämfört med ht 2020 i BII och HP, men nedgång i BI. Könsfördelningen är dock snarlik. Kvinnorna är i majoritet i samtliga urvalsgrupper. I HP är fördelningen mellan män och kvinnor betydligt jämnare än i BI och BII (figur 47).

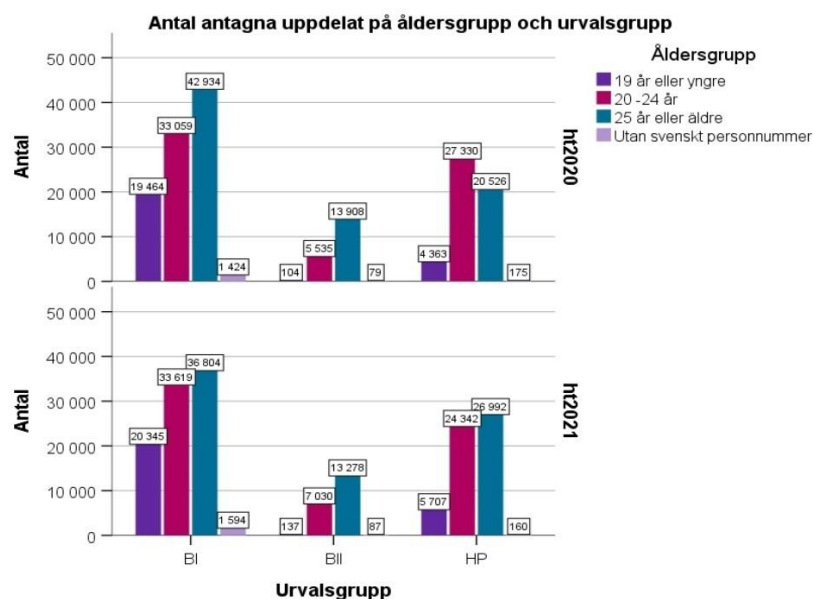
Figur 47.

För den yngsta åldersgruppen antogs drygt en femtedel i HP, knappt 8 av 10 i BI och under 1 procent i BII (figur 48). I den mellersta åldersgruppen, 20–24 år, antogs hälften i BI, drygt två femtedelar i HP, och under tio procent i BII. I den äldsta åldersgruppen antogs knappt hälften i BI, knappt två femtedelar i HP och

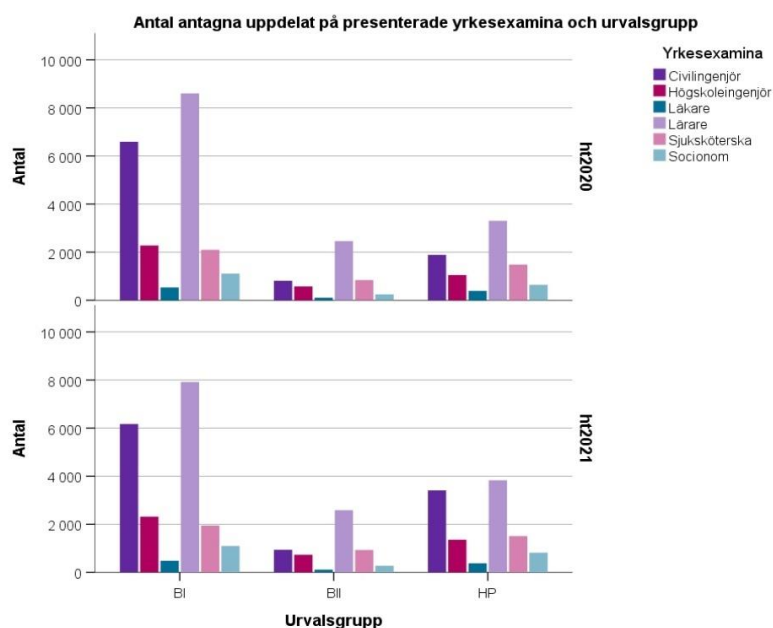
drygt en sjättedel i BII. Den åldersgrupp av antagna som ökat mest är 25 år eller äldre i HP som ökat med 32 procent ht 2021 jämfört med ht 2020 (figur 48).

Figur 48.

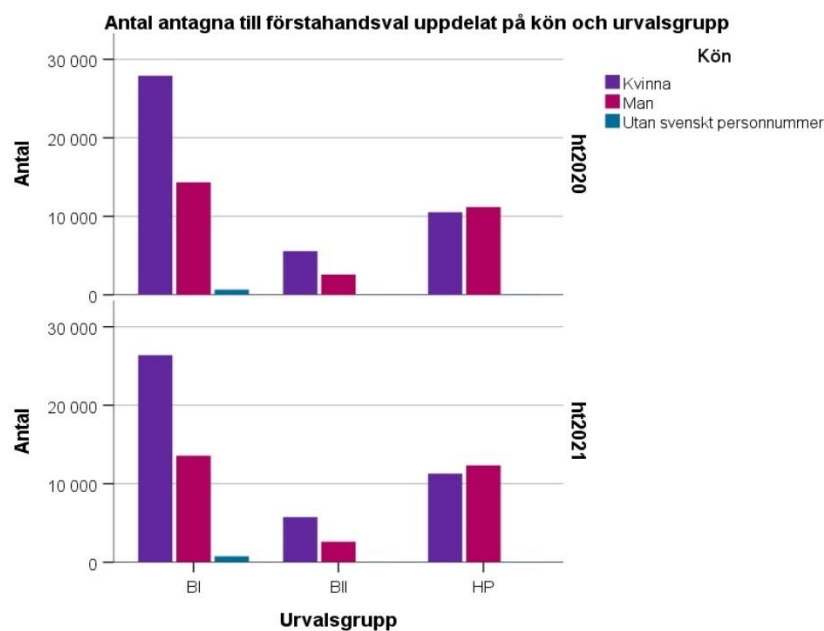
Av de antagna till de presenterade utbildningarna som leder till yrkesexamina ht 2021 är fördelningen mellan urvalsgrupperna lik ht 2020, med undantag för antagna i HP till civilingenjörsutbildningar som ökat kraftigt (upp 80 procent). Andelen antagna i BI har minskat något för flertalet utbildningar utom för högskoleingenjörsutbildningar. Andelen antagna i BII ökade något för alla utbildningar och ökade i HP för alla utbildningar utom till läkare, vars andel var något lägre ht 2021 än ht 2020 (figur 49).

Figur 49.

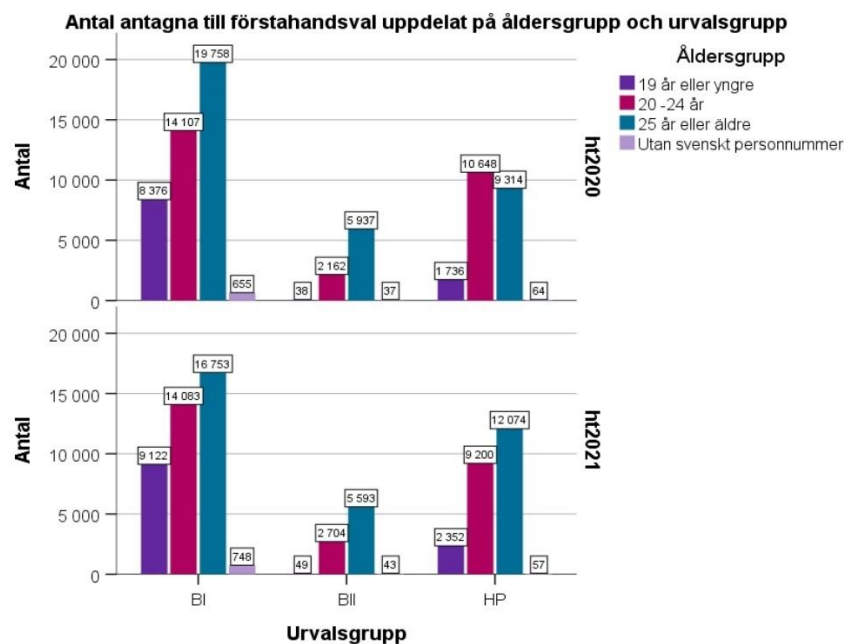
Tittar man enbart på personer som har antagits till sitt förstahandsval inom respektive urvalsgrupp är fördelningen mellan urvalsgrupperna ungefär densamma som bland samtliga antagna. Könsfördelningen i respektive urvalsgrupp är också ungefär densamma (figur 50)

Figur 50.

Fördelningen per urvalsgrupp inom respektive åldersgrupp av antagna till sitt förstahandsval är mycket snarlik den för antagna generellt (figur 51).

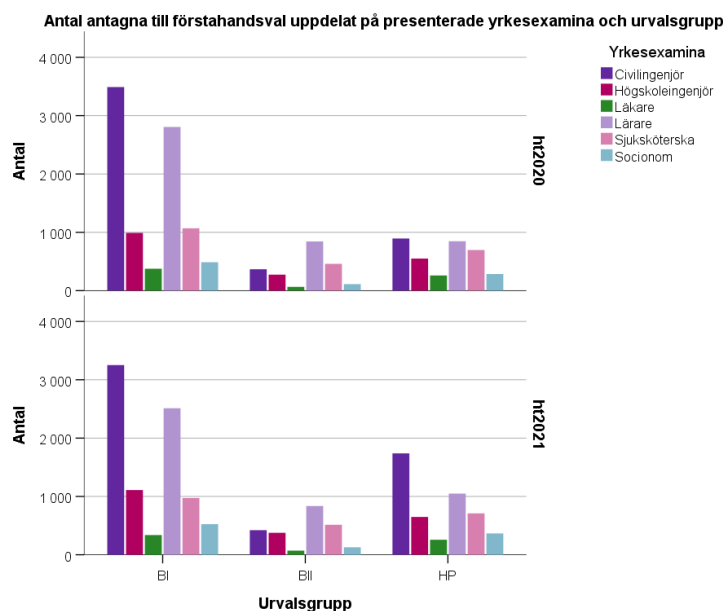
Figur 51.

När det gäller fördelningen av antagna till förstahandsval i urvalsgrupper på sex stora yrkesprogram är det inga större förändringar mellan ht 2020 och ht 2021, utom för civilingenjörer i HP-gruppen. Eftersom högskoleprovet ställdes in våren 2020 var det ovanligt många sökande till civilingenjörsutbildningar, med många unga sökande, som inte hade ett hp-resultat att konkurrera med till hösten 2020.

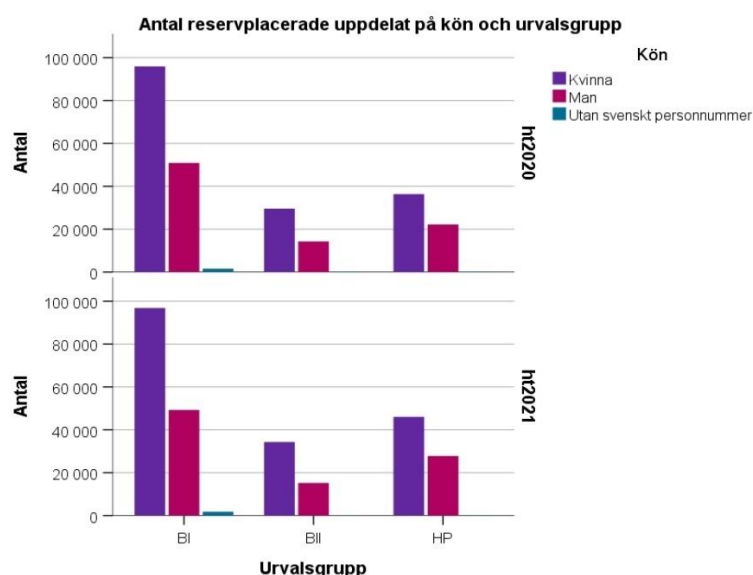
De förändringar som kan utläsas för antagna till förstahandsval är snarlika dem för antagna totalt (figur 52).

Figur 52.

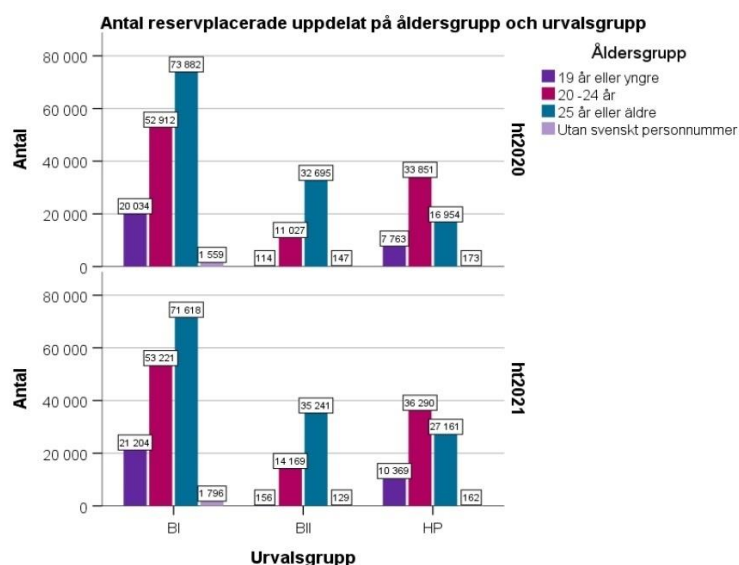
Antalet reservplacerade har ökat i samtliga urvalsgrupper utom BI mellan ht 2020 och ht 2021. Fördelningen mellan kvinnor och män i BI, BII respektive HP ht 2021 var snarlik fördelningen ht 2020 (figur 53).

Figur 53.

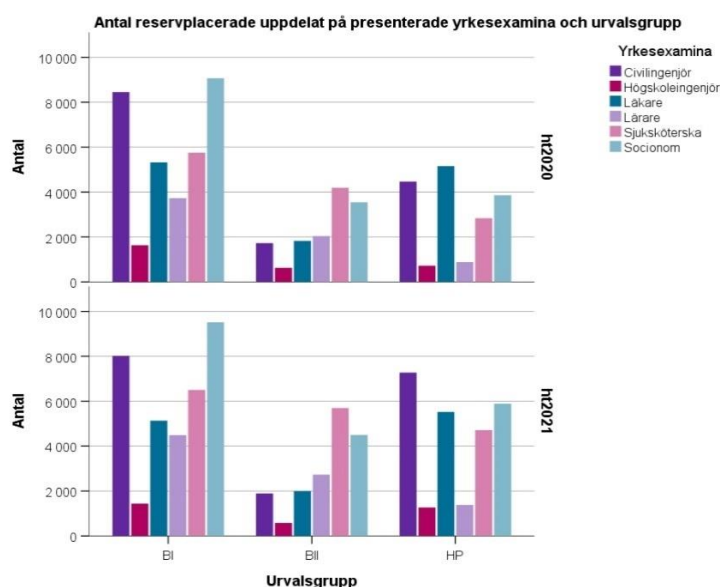
Över hälften av de reservplacerade i samtliga åldersgrupper är placerade i urvalsgrupp BI. Knappt två femtedelar i den yngsta och den mellersta åldersgruppen är reservplacerad i urvalsgrupp HP, medan drygt en fjärdedel av den äldsta åldersgruppen är reservplacerad i BII (figur 54).

Figur 54.

Av de reservplacerade till de presenterade utbildningarna som leder till yrkesexamina ht 2021 är fördelningen mellan urvalsgrupperna lik ht 2020, med undantag för reservplacerade i HP som ökat till samtliga utbildningar, främst civilingenjörsutbildningar. Andelen reservplacerade i BI har minskat något till vissa utbildningar, men ökat till lärar-, sjuksköterske- och socionomutbildningar. Andelen antagna i BII ökade något till alla utbildningar utom till högskoleingenjörsutbildningar mellan ht 2020 och ht 2021 (figur 55).

Figur 55.

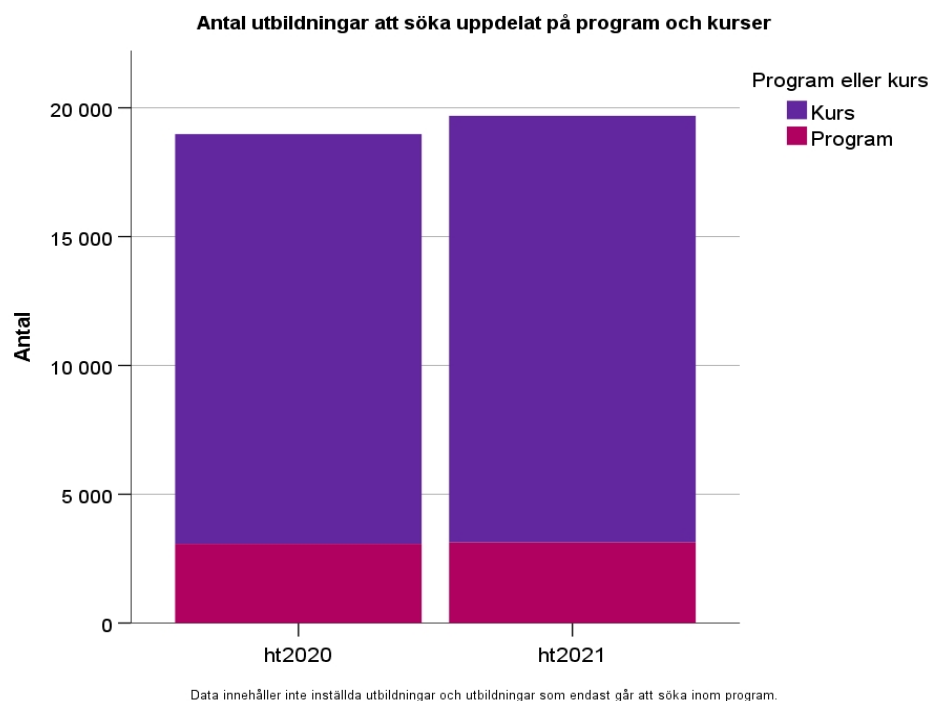

Utbildningsutbudet hösten 2021

Kurser och program

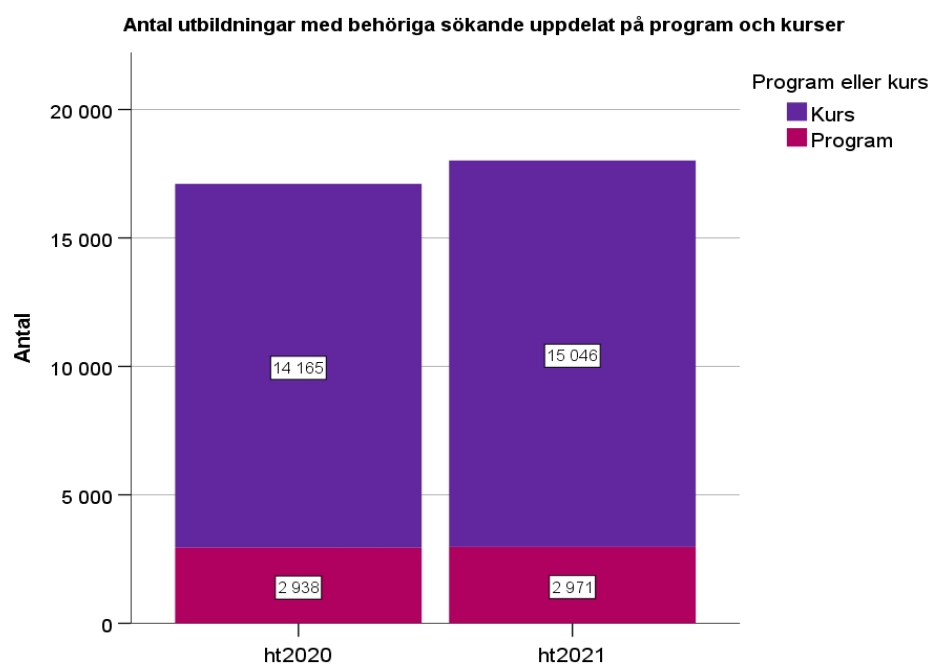
Antalet kurser och program att söka var totalt sett 3,7 procent fler vid det första urvalet ht 2021 i förhållande till det första urvalet ht 2020. Kurserna var 4,1 procent fler medan programmen var 1,9 procent fler. Kurser utgjorde 84 procent av alla utbildningar att söka ht 2021 (figur 56).

Figur 56.

Även antalet kurser och program med behöriga sökande var totalt sett större vid första urvalet ht 2021 i förhållande till första urvalet ht 2020, plus 5,3 procent. Kurserna var 6,2 procent fler medan programmen var 1,1 procent fler (figur 57).

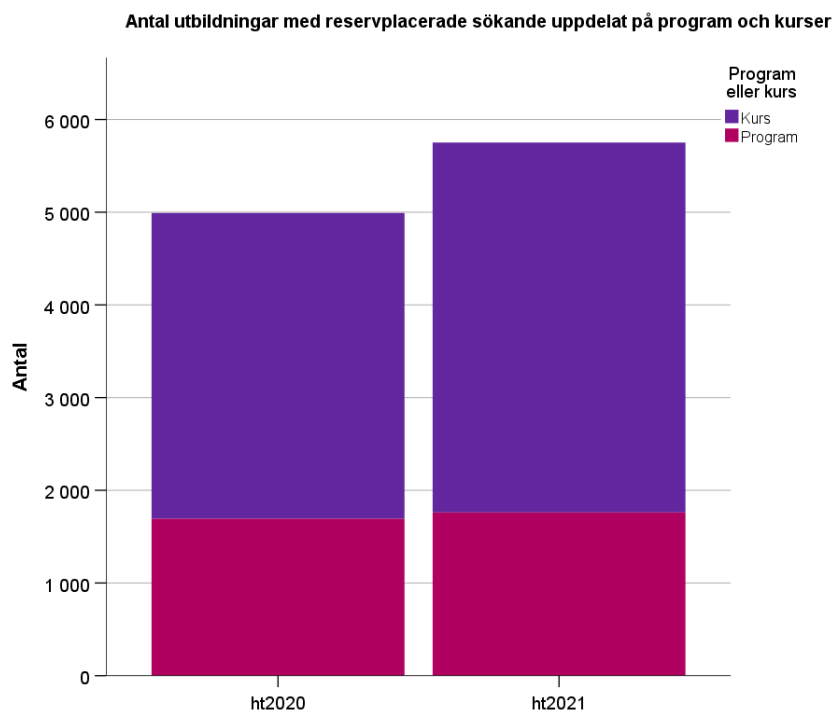
Figur 57.

Data innehåller inte inställda utbildningar och utbildningar som endast går att söka inom program.

När det gäller antalet kurser där det råder konkurrens om platserna vid det första urvalet var de 21 procent fler ht 2021 jämfört med ht 2020. För programmen var de 4 procent fler (figur 58).

Figur 58.

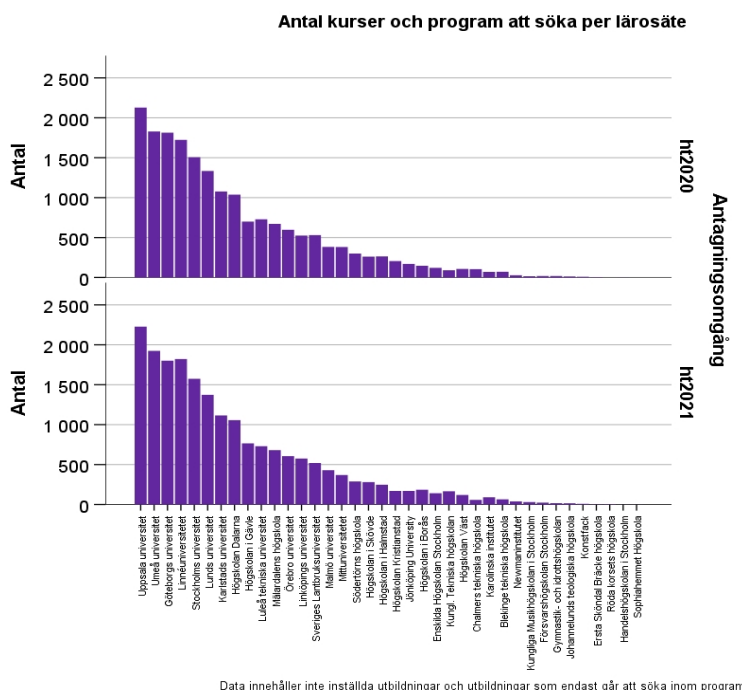

Data innehåller inte inställda utbildningar och utbildningar som endast går att söka inom program.

Kurser och program per lärosäte

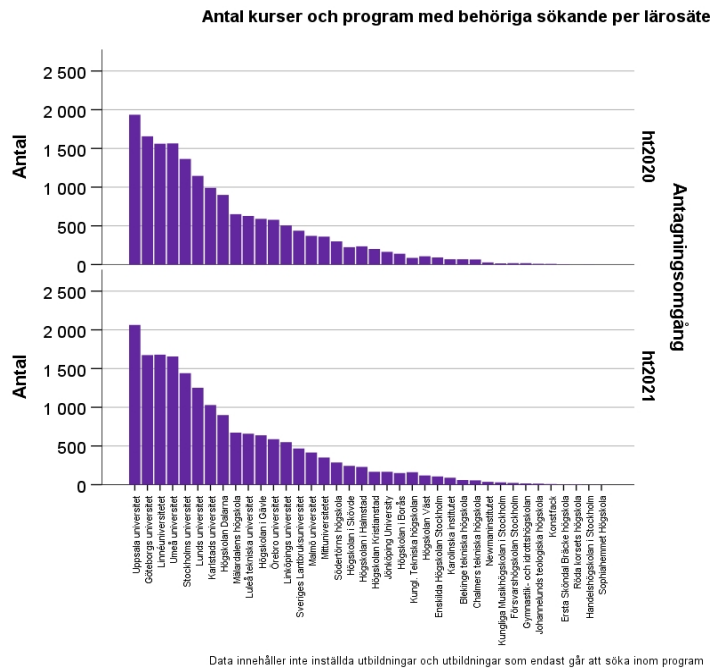
Det är Uppsala universitet, Umeå universitet, Göteborgs universitet, Linnéuniversitetet, Stockholms universitet och Lunds universitet som har det största antalet program och kurser att söka ht 2021. I faktiska tal är det Uppsala universitet som ökat sitt utbud av kurser och program mest och Chalmers tekniska högskola som minskat utbudet mest, jämfört med vid första urval ht 2020 (figur 59).

Figur 59.

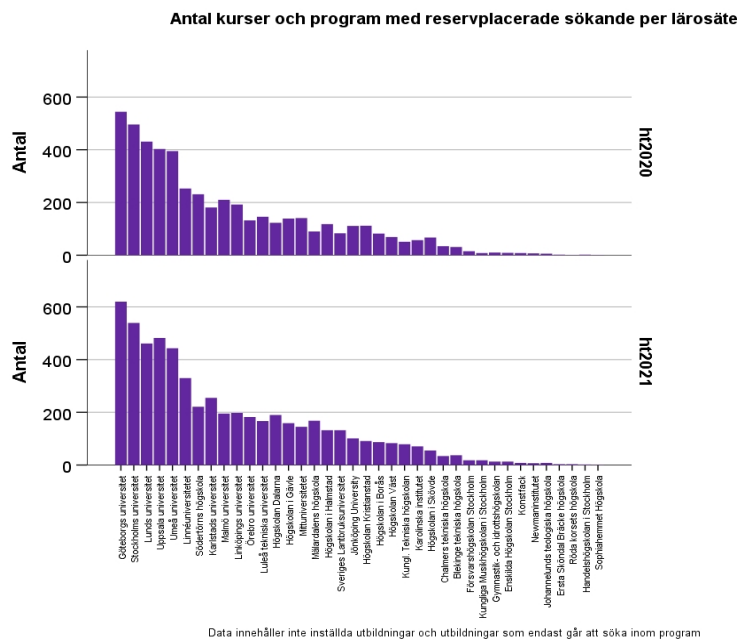
Det är också Uppsala universitet, Göteborgs universitet, Linnéuniversitetet, Umeå universitet, Stockholms universitet och Lunds universitet som har det största antalet program och kurser med behöriga sökande ht 2021. I faktiska tal är det Uppsala universitet som har den största ökningen av kurser och program med behöriga sökande och Högskolan Kristianstad som har den största minskningen, jämfört med första urval ht 2020 (figur 60).

Figur 60.

Det är Göteborgs universitet, Stockholms universitet, Lunds universitet, Uppsala universitet, Umeå universitet och Linnéuniversitetet som har det största antalet program och kurser där det råder konkurrens om platserna ht 2021. I faktiska tal är det Högskolan Kristianstad som har den största minskningen av kurser och program där det råder konkurrens om platserna och Uppsala universitet som har den största ökningen, jämfört med första urval ht 2020 (figur 61).

Figur 61.

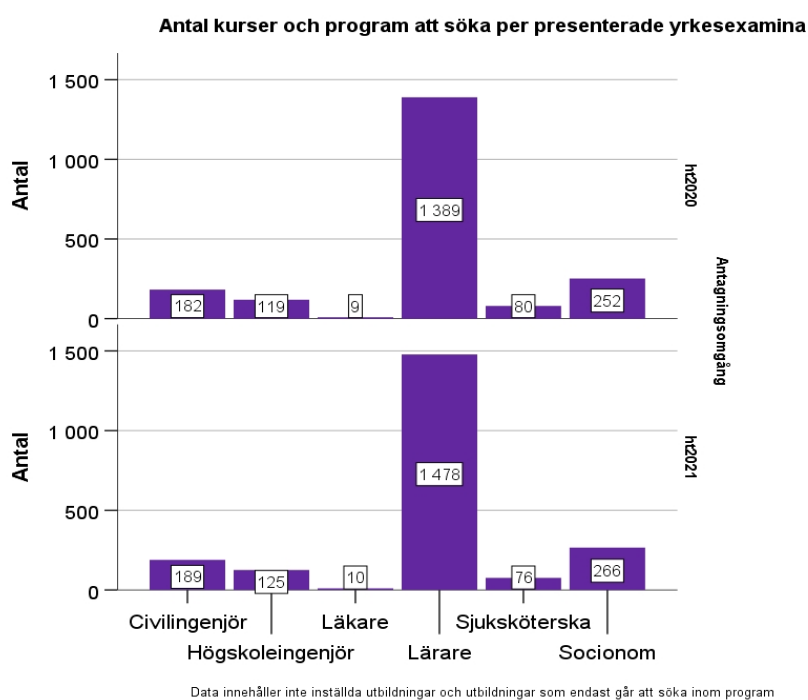

Kurser och program per sex grupper av yrkesutbildningar

Här redovisas antalet program och kurser inom några större utbildningar som leder till yrkesexamina. Först redovisas utbudet av program och kurser, därefter program och kurser med behöriga sökande och sist program och kurser där det råder konkurrens.

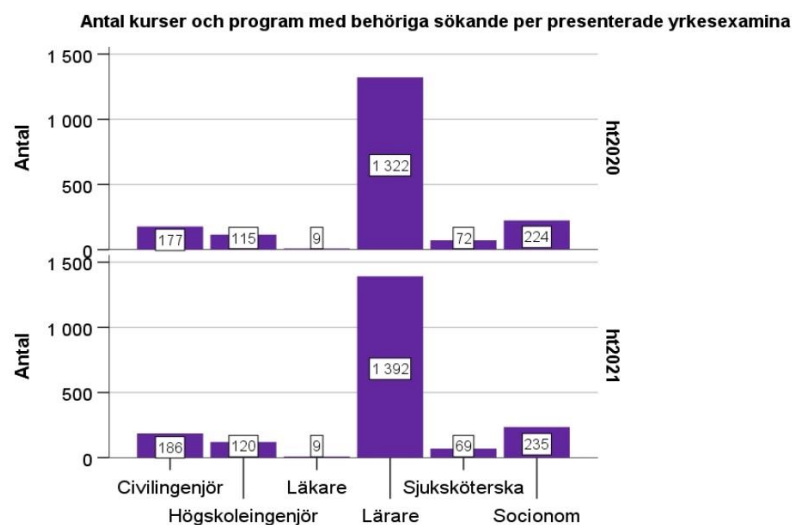
Samtliga redovisade utbildningar som leder till yrkesexamina är fler eller nära nog lika många ht 2021 jämfört med ht 2020. I faktiska tal är ökningen störst för lärarutbildningar, som har 89 fler utbildningar att söka, följda av socionom-, civilingenjör- och högskoleingenjörsutbildningar, som ökade med 14, 7 respektive 6 program och kurser. Det fanns 4 sjuksköterskeutbildningar färre att söka ht 2021 än ht 2020 (figur 62).

Figur 62.

Trenden är densamma även för program och kurser med behöriga sökande vid första urvalet ht 2021. Relativt sett är ökningen störst för utbildningar mot lärar- och civilingenjörsexamen, plus 5,3 respektive 5,1 procent (figur 63).

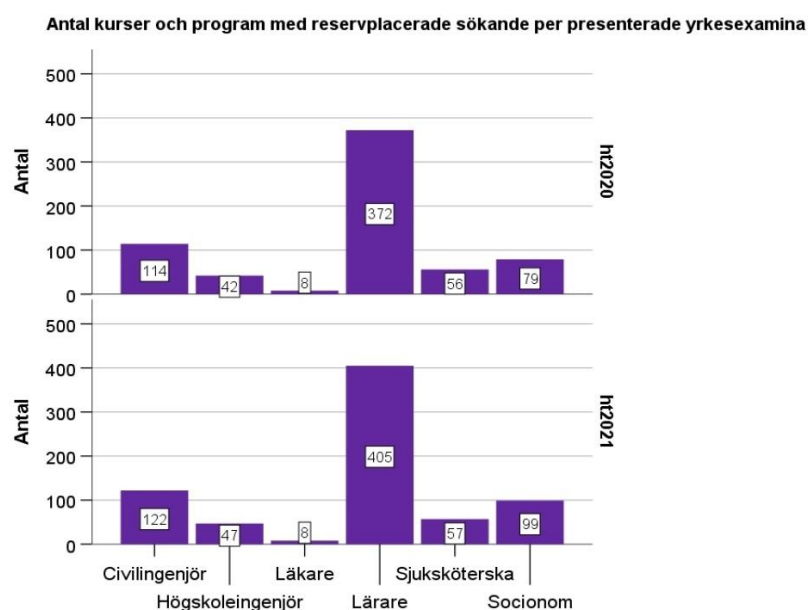
Figur 63.

Data innehåller inte inställda utbildningar och utbildningar som endast går att söka inom program

Trenden är densamma även för program och kurser där det råder konkurrens vid första urvalet ht 2021. Relativt sett är ökningen störst för utbildningar mot socionom- och högscoleingenjörsexamen, plus 25,3 respektive 11,9 procent (figur 64).

Figur 64.

Data innehåller inte inställda utbildningar och utbildningar som endast går att söka inom program

Bilaga 1: Begrepp

Här nedan definieras begrepp som är centrala för att i sin helhet förstå antagningsstatistiken som rapporten presenterar. Begreppen är listade i alfabetisk ordning.

Antagna

Sökande som erbjuds en studieplats i det första eller andra urvalet benämns antagna.

Behöriga sökande

Sökande som uppfyller samtliga behörighetskrav till sökt utbildning benämns behöriga. Det avser både kraven för grundläggande behörighet och särskild behörighet.

Förstahandssökande

Med förstahandssökande avses person som sökt viss högskoleutbildning som sitt förstahandsval. En sökande kan antas till fler utbildningar än sitt förstahandsval. Totalt kan en sökande antas till 45 högskolepoäng. Om en sökande anmält sig till en 15-poängs-kurs som sitt förstahandsval och ett program, 30 poäng, som sitt andrahandsval är i realiteten både kursen och programmet ett förstahandsval eftersom den sökande kan antas till båda. I redovisningen av förstahandssökande ingår sena anmälningar.

Första urvalet

I första urvalet ingår samtliga behöriga sökande. Sökande kan antas till utbildningar om max 45 högskolepoäng per termin. Normen för heltidsstudier är 30 högskolepoäng per termin. Den som sökt med sen anmälan kan antas om platserna inte kan fyllas med sökande som anmält sig i tid. För att få delta i andra urvalet måste både den som antagits och blivit reservplacerad svara ja för att behålla sin plats. Sökande som inte antagits i första urvalet kan stå som reserv till utbildningar på sammanlagt 210 högskolepoäng. Sökande som blivit antagna till 45 högskolepoäng kan stå som reserv för max 165 högskolepoäng.

Konkurrens

Konkurrens syftar på utbildningar där det finns minst en reservplacerad sökande, där alltså söktrycket är större än antalet tillgängliga platser. Det är högskolan som avgör i vilket läge (före urval, efter första eller andra urvalet) det är aktuellt att tillåta sena anmälningar till en utbildning. Antalet utbildningar med konkurrens kan därför vara högre efter andra urvalet än efter första.

Kurs

En kurs är en högskoleutbildning med avgränsad omfattning, fastställd av varje lärosäte. Universitetet eller högskolan som erbjuder kursen tilldelar studenten ett kursbevis efter avslutad kurs. Kursen kan ingå i ett program eller vara fristående. En kurs är med andra ord alla utbildningsalternativ som inte är ett program. Tidigare användes begrepp som grundkurs, fördjupningskurs, fortsättningskurs eller påbyggnadskurs för kurser inom grundläggande högskoleutbildning.

Nationell antagningsomgång

Nationella antagningsomgångar hanteras av UHR på uppdrag av lärosätena. Begreppet omfattar antagningsomgångarna nationell hösttermin (HT), nationell vårtermin (VT), nationell sommartermin (ST), antagningsomgång för mastersutbildningar hösttermin (MASTERHT), internationella kurser hösttermin (IKHT), antagningsomgång för mastersutbildningar vårtermin (MASTERVT) samt internationella kurser vårtermin (IKVT).

I masteromgångarna ingår master- och magisterutbildningar, och i internationella kursomgångarna ingår kurser på grundläggande samt avancerad nivå. Undervisningen sker vanligen på engelska.

Program

Ett program är en kombination av kurser, fastställda av varje lärosäte. Varje program är avsett att leda till en generell examen eller yrkesexamen på grundnivå eller avancerad nivå. Många lärosäten har valt ett upplägg där antagna studenter till ett program inte behöver söka till de olika kurser som ingår i programmet. Andra lärosäten har valt ett upplägg där antagna studenter till ett program är garanterade en plats på de kurser som ingår, men där de ändå måste söka kurserna i den nationella antagningsomgången. För övriga lärosäten ingår endast den initiala antagningen till program, därefter sköter de själva all antagning inom programmen.

Reservplacerade

Till gruppen reservplacerade räknas de personer som är reservplacerade till en utbildning även om de är antagna till andra utbildningar. Enda kravet är att individen har en reservplacering för något av sina sökta utbildningsalternativ. I antalet reservplaceringar ingår också sena anmälningar.

Sen anmälan

Sen anmälan uppstår när sökande anmäler sig till en utbildning efter sista anmälningssdag. En sökande kan både ha sökalternativ där anmälan gjorts i tid och sökalternativ med sen anmälan. Högskolorna har möjlighet att låta sökalternativ vara öppna för anmälan efter sista anmälningssdag. En sen anmälan avser den som anmält sig efter sista anmälningssdag och fram till andra urvalet. En sen anmälan uppstår också när sökande kompletterar sina meriter efter sista kompletteringsdatum. Sökande som bedömdes som obehöriga i första urvalet kan

efter kompletteringar bedömas som behöriga i andra urvalet, även om deras anmälan då räknas som sen anmälan.

En förutsättning för att en sökande med sen anmälan ska bli antagen är att det finns lediga platser till sökalternativet kvar efter det att sökande som anmält sig i tid har erbjudits plats.

Sista anmälningdag

Den dag anmälan till högre studier ska vara inlämnad för att räknas som inlämnad i tid.

Totalt antal sökande

Med det totala antalet sökande avses alla som sökt till exempel till lärar- och förskollärarytbildningar, oavsett om det är deras förstahandsval eller ej, behöriga eller ej.

Urvalsgrupp

När det är fler behöriga sökande än det finns platser till en utbildning, fördelas platserna genom urval. Vilken studiebakgrund den sökande har och om den sökande gjort högskoleprovet avgör i vilken urvalsgrupp hon/han konkurrerar. En sökande kan delta i mer än en urvalsgrupp. I rapporten redovisas två betygsurvalsgrupper – BI som baseras på gymnasiebetyg och BII som baseras på gymnasiebetyg med kompletteringar. Därutöver redovisas den urvalsgrupp som baseras på resultat på högskoleprovet, HP.

Bilaga 2: Beskrivning av de data som analyserats

Processen att anta sökande till svenska universitet och högskolor är komplex, och därmed är även statistiken komplex. Populationerna är föränderliga, och mycket händer mellan exempelvis anmälan och terminsstart eller mellan andra urvalet och terminsstarten. De sökandes behörighet är ingen en gång för alla given egenskap. Man kan vara obehörig till sitt förstahandsval men behörig (och därmed antas till) sitt andrahandsval, och behörigheten kan – genom slutförande av behörighetsgivande utbildning – förändras över tid. Alla som söker blir inte antagna, och inte heller påbörjar alla som antas sina studier. Några som påbörjar studier har inte sökt inom ramen för antagningssystemet – det sker efteranmälningar och reservantagning till utbildningar, även långt efter terminsstart.

Statistiken över sökande och antagna i rapporten ger en förenklad bild av denna komplexa process och av inflödet i högskolan. Läsaren bör hålla i minnet att olika publikationer från olika myndigheter kan ge olika resultat beroende på frågeställningen, när statistiken hämtas och från vilken databas de statistiska uppgifterna hämtas.

Det som presenteras i denna rapport är baserat på data som finns i en statistikdatabas. Statistikdatabasen innehåller de uppgifter som anses mest relevanta för att fungera som underlag för den sökande- och antagningsstatistik som produceras via Universitets- och högskolerådet. Databasen laddas regelbundet vid speciella tillfällen med data från antagningssystemet. Dessa tillfällen är sista ansökningsdag, första urvalet och andra urvalet. Detta sker för alla nationella antagningsomgångar. Uttag till statistikdatabasen görs vid tre tillfällen för varje antagningsomgång, vilket blir 21 gånger per år.